

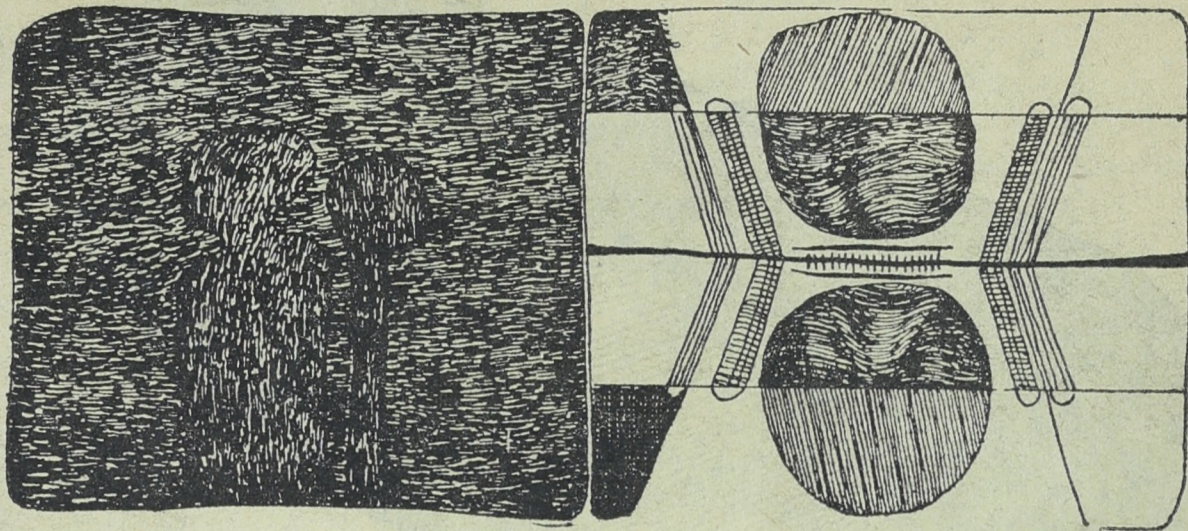
44/45, 47-51, 3 supl / 1979

43 81

P. III. 768

Forum studentesc

● revistă a u.a.s.c. din centrul universitar timișoara ● anul VII ● nr. 1-2 (44-45) 1979 ● 32 pagini ● 4 lei ●

năzuință aniversară

Mai mult decât un bilanț și mai mult decât sentimentul bucuriei prilejuite de cei douăzeci de ani de existență a Cenaclului literar „Pavel Dan” cumpănește gândul datoriei noastre, îndreptat spre viitor. Acest gând, făuritor, la rindu-i, de noi sentimente, de om nou, într-o lume nouă, apare în acea subtilă dialectică, inepuizabilă a vieții artei și a realității vieții. Din adevărul dialecticii acesteia, prin ceea ce va fi, nădăjduim să dăm conținut tuturor funcțiilor sale, viabilității lui.

Mai mult decât o școală a talentelor și mai mult decât un atelier al măiestriei, Cenaclul, în raport cu sistemul „Public”, este un izosistem — de experimentare, de exersare și de receptare a imperativelor sociale și a sensibilității epocii noastre. La îndeplinirea acestor imperative sociale și la sporirea și cristalizarea acestei sensibilități tind să-și aducă obolul, în chip specific, Cenaclul.

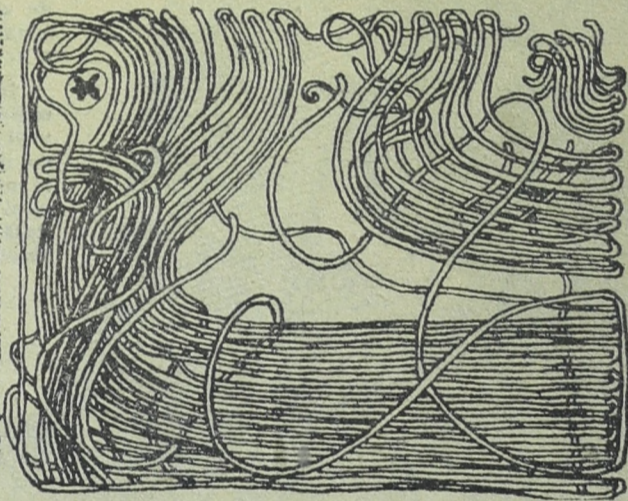
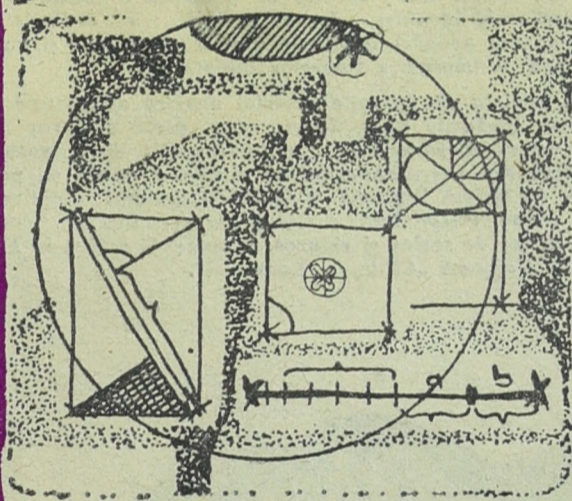
Iar chipul specific al aportului său, cuprins în concepția noastră despre lume și viață, stă sub semnul frumuseții, sub semnul esteticului pe care cineva, pe bună dreptate, l-a definit ca fiind „cea mai generală valoare specială”.

Între frumusețea lumii și a vieții — cu toate valorile acestei frumuseți — și frumusețea artei, purtătoare a celei mai specifice valori — valoarea estetică — există inextricabile și complexe raporturi, o solidaritate profundă a acestora în lumea omului și în numele lumii omului. Aceste două fa-

turi, unitare axiologic, trebuie să fie obiectul acțiunii umane și dezideratul acestei acțiuni în spațiul creativității și al muncii: fiecare dintre aceste două laturi nu poate și nu trebuie să fie obiectul unei opțiuni unilaterale, cu ignorarea celeilalte, printr-o confruntare cantitativă — în ce măsură o latură o cuprinde pe cealaltă — ci, printr-o corelare statornic și hotărât calitativă, care să arate că ele nu se implică cu necesitate, în mod mecanic, reciproc; ele se prilejuiesc, într-o lume tot mai umanizată, a libertății.

Mai mult și altfel decât ambiția oricărei viziuni metafizice, absolutiste, mai mult și altfel decât orice empirism sau mecanism, materialismul istoric reușește să așeze în centrul preocupărilor sale pe planul esteticii problema implicării specifice a literaturii și a artei în sincronia și diacronia vieții omului concret, social-istoric determinat, contribuind la descifrarea și promovarea unui sens înălțător al existenței, la făurirea unui tot mai cuprinzător și mai generos univers valoric.

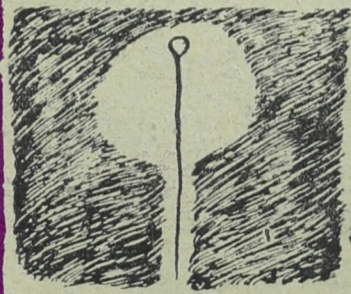
Căci dacă istoria este locul omului, cu aspirațiile și cu lupta sa, cu idealurile nesecate de mai bine, tot istoria este și locul predilect al artei adevărate. Apărută mereu și mereu astfel, adevărata artă, ai cărei slujitori avem conștiința acută de a fi, își află în istorie tărîmul vocației sale, sensul aspirației sale spre absolut...

număr realizat în colaborare
cu

CENACLU
LITERAR

PAVEL DAN

PAVEL DAN
NADLEMAP

A. CHELEVEN

S-au scurs peste douăzeci de ani de când Casa de cultură a studenților reunea, pentru prima dată, cîțiva tineri ambițioși, hotărîți de a organiza un cenaclu literar, călăuză a studenților prin minunata lume a literelor. De atunci, ani la rînd, „cenaclul de duminică dimineața”, a reunit, la o oră poate nepotrivită pentru poezie, generații de tineri creatori, mulți dintre ei numărîndu-se azi printre numele consacrate ale genului.

Cenaclul literar „Pavel Dan” a devenit o grupare deschisă tuturor categoriilor de tineri, studenți, elevi, muncitori, organizată și condusă de studenți, sub directă îndrumare a unor cadre didactice competente. Prin căutările de fiecare zi, prin discuțiile libere, într-un cadru deschis, cenaclul și-a asumat rolul de a cristaliza, de a orienta o gândire creatoare, de a jalona cîteva repere ale traiectoriei literare a membrilor săi.

Revista „Forum studențesc”, în cei 6 ani de la apariție, a căutat, de fiecare dată, în diverse modalități, să aducă în mediul universitar creațiile și creatorii cenaclului, oferind prilejul unor confruntări directe cu mîsa largă de cititori, cu acel public apropiat ca vîrstă și preocupări, cel mai intransigent critic literar.

Ideea de a înmănunchia, în același spațiu tipografic, gîndurile diferitelor generații de creatori ai cenaclului vine nu numai din dorința de a marca o continuitate de gîndire și idealuri, dar și de a marca evoluția în timp a unei grupări spirituale, faptul că ea este și va fi o rampă de lansare a tinerelor talente.

Să credem că paginile revistei noastre adăpostesc cu mîndrie gîndurile unor tineri care, peste ani, vor deveni valori literare. Este justificarea acordării votului de încredere reprezentat de acest număr dublu și, poate nu în ultimă instanță, o înaltă și dreaptă cînstire a unui nume, Pavel Dan, definind un cenaclu, de fiecare dată la fel de serios și riguros, o prezență activă în Festivalul Național „Cîntarea României”.

● 1958 — debut al Cercului literar și de prieteni ai cărții. Secții: proză, poezie. Seri și procese literare, simpozioane. ● 1962 — Cenaclul numără 27 de membri. ● 1963 — Vasile Crețu — premiul Vieții studentești pentru proză. ● 5 aprilie 1964 — Ioan I. Popa lansează ideea editării unei plachete a cenaclului. ● 1965 — Cenaclul ia numele prozatorului ardelean Pavel Dan. ● 16 aprilie 1967 — primul schimb de experiență cu cenaclul bucureștean Junimea. ● 1968 — Cenaclul își ia un alt nume: Excelsior. ● Decembrie 1968 — Apare, într-un tiraj de 2.000 de exemplare, placheta Efigii. ● 1969 — o nouă întîlnire cu cenaclul Junimea, la București. ● Adriana Simlovici — premiul revistei Amfiteatru pentru proză. ● 1971 — Cenaclul revine la denumirea Pavel Dan. ● Președinte de onoare al cenaclului este prof. dr. Eugen Todoran. ● 1973 — Marlene Heckmann — premiul revistei Amfiteatru pentru proză. ● Lucian Alexiu — premiul I pentru critică: Festivalul național al Artei Studențești (Oradea, 1974) și revista Amfiteatru (1975). ● 1976 — Mircea Birsilă — laureat al Festivalului Național al Artei Studențești (Craiova, faza finală) și premiul Editurii Scrisul Românesc. ● 1977 — prezență la cenaclul revistei Amfiteatru. ● Întîlnire cu cîntăreții Echinox și Napoca universitară. ● 1978 — sedință comună cu cenaclul Amfiteatru, la Timișoara...

FOȘTI MEMBRI (într-o relativă ordine a trecerii lor prin cenaclu): Șerban Foartă, Marcel Turcu, Cornel Ungureanu, Vasile Crețu, Ion Marin Almăjan, Nicolae Dolângă, Lucian Bureriu, Crișu Dascălu, Ioana Cioancă, Ion Dancea, Aurel Turcuș, Alexandru Ruja, Ion Velican, Damian Ureche, Traian Dorgoșan, Laurențiu Cernet, Alexandru Deal, Gheorghé Jurma, Agneta Holzer, Ion Jurca Rovina, Ion Cădăreanu, Teodor Bulza, Adriana Simlovici (Babeți), Andrei Ujică, Eugen Apoca, Petru Haș, Ion Căliman, Lucian Alexiu, Viorel Boldureanu, Marlene Heckmann, Val Antim, Constanța Niță.

INDRUMATORI (pasionați și cu har): Ioan I. Popa, Nicolae Ciobanu, Vasile Crețu, Rodica Bărbat, Viorel I. Alături de ei,

SCRITORII consacrați: Sorin Titel, Anghel Dumbrăveanu, Ion Arieșanu, Ion Dumitru Teodorescu, Dușan Petrovici și... prestigioase,

CADRE UNIVERSITARE: Eugen Todoran, Livius Ciocărlie, Marcel Pop-Corniș, Ion Neață, Stela Mirel, Gheorghé Tohăneanu, Lucia Atanasiu, Iosif Cheie-Pantea, Petru Irimescu, Partenie Murariu.

INSTRUCTORI ai Casei de cultură a studenților: Daniel Tei, Valeriu Panasiu, Cornel Secu, Viorel Marineasa.

OASPEȚI de marcă: Grigore Arbore, Ana Blandiana, Augustin Buzura, Dan Culcer, Gabriel Dimisianu, Dinu Flămând, Ion Hobana, Mircea Ivănescu, Ileana Mălăncioiu, Lucian Raicu, Marius Robescu, M. N. Rusu, Marin Sorescu.

Prezentul număr înfățișează scrieri citite în cenaclu în ultimii doi ani. Legătură spirituală și afectivă peste timp, secțiunile de început și de sfîrșit îi grupează pe o parte dintre cei care au frecventat cu ani în urmă acest cenaclu, în calitate de îndrumători, conducători sau simpli membri: Ion Arieșanu, Nicolae Ciobanu, Livius Ciocărlie, Vasile Crețu, Șerban Foartă, Petru Haș, Marlene Heckmann, Ion Marin Almăjan, Constanța Niță, Dușan Petrovici, Ioan I. Popa, Alexandru Ruja, Sorin Titel, Eugen Todoran, Marcel Turcu, Aurel Turcuș, Cornel Ungureanu, Ion Velican.

7 întrebări la „cubul negru”

Se pare că Tiron scria tot atât de repede cum i se vorbea. Asta înseamnă că un tren talentat intrase într-o gară în timp ce calea ferată modula spațiul cu ghiarele. Asemeni unui orator antic...

O fereastră crește griu cu pieptul Mereu încurcate spicele cu Bătăile de cord O fereastră crește griu cu pieptul Ninge descumpănit. Zadarnic ochii umblă pe călcâie ca Niște cabotini. Dar ninge bogat moșierește Ninge, Cognomene, peste librărie ca peste plantațiile din Epir

Ninge: zăpada-i un pește adinc Tiron Scria tot atât de repede cum i se vorbea...

tensiunile teamnei

De bun augur crește proporția de visători Anotimpul trăiește din propria sa dexteritate Ciorchinii sint dansuri mereu inhibitate — Drumul sinuos între veghe și somn — Strugurii sint respirația marelui domn: Aerul! Crește proporția de visători...!

Soarele-și încheagă orgoliul în vale Via se precipită cu mișcări corporale Păsări ascultă zorii cum pleacă Iar pe ciorchinii de dimineață vezi cum apare O ușoară anarhie cardiacă...

Curg strugurii tulburi prin nările zeului Curg boabele prin spațiu ca niște gesturi spontane — Vinul toarnă în vine covoare persane Elaborind marile vinători ale eului...

aurel turcuș

unde

Sint riurile ruguri pentru munți și marea este urna lor în care, nisipul — oșmină nuntește cu pulbera stelei căzătoare.

să-nvingi cumpăna rugului, zidind-o zilnic din munți pină la mare, în nisip?

Mă ogliDESC, multiplicat în unde, în mii de-nfățışări în singurat, căci nici una din ele, nu poate să-i vorbească gemeni despre drumul pe care îl străbat.

Cum să mă scald în călătoria apă de două ori, când nu e nici un chip

„lorsque”

dușan petrovici

electiune

CitiseM, deunăzi, o frumoasă carte al cărei erou mi-ar fi plăcut să știu, din prea multă dizgrație cu care m-am obișnuit să-mi colind zilele ca pe niște cenușii poligoane de tragere;

să fiu atât de aproape de viață încât să-ți dau palma într-a mea și să cred că este oglinda în care pot să-mi văd chipul fără teamă „lorsque tu dormiras, ma belle ténébreuse, lorsque...” ș.a.m.d.

mărturisire

Semnul metropolei nu-l voi afla nicicind; mi-e dat să cred în balanțe cu scripuri cenușii, în teroarea pînii care-mi mănincă jumătate din viață și-mi trage talgerul înspre foamea țărănească a mădularelor. Peregrin pe alte meleaguri nu m-am visat, din încăpășinare, sau din sfiala de a nu cădea în genunchi asemenea barbarului în fața frumuseților lumii. N-aș fi putut face nici salturi de cangur la care mă tot îndeamnă planeta; mi-e pasul scurt și poticnit, de parcă aș trage după mine o brazdă din racla părinților adinc îngropați. Și visul mi-e uneori un flaut nevrednic, din care nu se toarce firul grăbitelor zări. Văd zilele ce-și rumegă apusul pe-ndelete și sint de partea lor ca plugarul ce nu se va despărți nicicind de vitele sale oricite balanțe vor mai singera în univers!

între ceea ce este

Intre ceea ce este incape și lacrima ta; ca un pește fugit din oceane, ca o frunză căzută din cer. Măcar o dată lucrurile pleacă din locul lor, își tirie rădăcinile pe pământ sau prin aer, lăsind în urmă un ochi deschis, o gură-nșingerată ce țineș o vreme apoi se osifică. Sfișie scoarța acestei nebune priveliști, în care ard gameți de aur și ne intră-n piele și în suflet; cu o lingură de miere scoatem de-acolo răul și-l facem mingi de joacă pentru ingeri.

ontogeneză

Exodul se-nîmplase cînd nu știam ce nume poartă conștiința stărilor eliberate și pravilele odihnei noastre telurice. Exploram orice neliniște ca teutonul în temple unde suspinele indoieiili erau pedepsite. IntraseM într-o mare încurcătură cînd am făcut ochi și am văzut toate lucrurile bolind și afurisindu-mă ca pe-un prooroc de minciună. Desigur, eram fără vină Dar cine, fără să vrea, nu imită, într-o doară, neantul venindpelume. Un mic gîde al tăcerilor cosmice, o prezență constelată dintr-o dată în uzurpări și țipete. Ontogeneză publică. Numai că exodul se întîmplase; pipăisem deja hubloul prin care se puteau citi toate semnele cabalistice fericiri. De-acum excluse din viața mea singerările oarbe și serbările stenice. Și ca un tilhar al piramelilor, hélas, alît de transcendente. mi-am strigat primejdioasa prezență.

Din inverșunarea indescifrabilă a realității care mă-nconjoară — atenție! aleg doar pe aceea care propășește visul păguboaselor mele jelanii. La cită dragoste se poate ridica acela ce-și supraviețuiește iubirii de sine, pentru a-mi căuta mușenia ca pe o fericire elocventă? Subliniez: eu îmi cultiv doar trupul ce va să curețe spiritul umflat de erezii efeminate (ca Hercule grajdurile lui Augias) Păzea! cultura acestei pilule îngurgitate se lipește de noi și ne ține ani îndelungi în contul unei speranțe amorse. Contemplan, contemplan, contemplan! Dar fără a simți înălțare, ci mai mult telurice regrete — drept pentru care îmi aleg din tot ce mă-nconjoară numai ceea ce propășește visul păguboaselor mele jelanii.

trei verseși

Din prea multă delăsare de suflet, dintr-o încăpășinată himeră a civilizației, chiar dintr-un snobism îmbătrinit nu se vor naște versuri care să zguduie cintarele fericitelor invenții omenești. Spuneam că aerul se tâlăzuește întruna. Că țipă cocorii. Că tu ești tinerețea teribilă a uzurpării. Că numai retras în cochilie melcul se ia în serios. La urma urmei adevărul tăcerii face instinctul artist. Perpetua cădere în simetrii e primul semn al instrăinării. Floarea nu se miroase decit o dată, puternic și ireversibil. Desigur, nu aici stă fericirea.

ion marin almăjan

remember

Rememorind, vrei nu vrei, te lași străbătut de o șoară nostalgie. Revezi și retrăiești o altă vîrstă, în-implări și oameni cu al căror contur a început să e estompeze. Cenaclul „Pavel Dan” s-a născut în nîntea unor entuziaști printre care criticul literar Nicolae Ciobanu, prozatorul Sorin Titel, Vasile Crețu, azi lector universitar și poate a altora. A fost mai întâi nevoia de a ne împărtași într-un cadru mai puțin rigid gânduri și aspirații literare, texte de proză, poezie, teatru sau critică literară, pentru care visam marea glorie a literelor românești. Cîțiva dintre noi resimțeau încă dispariția inexplicabilă a cenaclului „Victor Vlad Delamarina”, de pe lângă filiala scriitorilor, o excelentă școală pentru începători tocmai prin participarea scriitorilor consacrați, mulți dintre ei cu vechi state de serviciu în mișcarea literară bănățeană, cu un bun prestigiu la nivelul întregii țări. Erau ședințele de la „Victor Vlad Delamarina” de o solemnitate aparte; decanta cu sobrietate de monah criticul și istoricul literar Vichentie Ardeleanu, tata Vichentie, cum îi ziceam, perora în cascade poetul Lucian Valea, ne mai în-luceau spaimile, versurile bahice sau elegiace ale lui Anghel Dumbrăveanu, Dimitrie Rachici, destul de tineri și ei sau proza lui Radu Theodoru, Ion Arieșanu etc.

Nu fac un pomelnic al tuturor; sînt nume, chipuri care îmi vin acum în minte.

După încetarea ședințelor acestui cenaclu am ră-mas cumva suspendați și fără curajul de-a pași în ședințele cenaclului mare al scriitorilor, acolo unde totul devenea „amenințător”, solemn pentru noi, cei prea tineri.

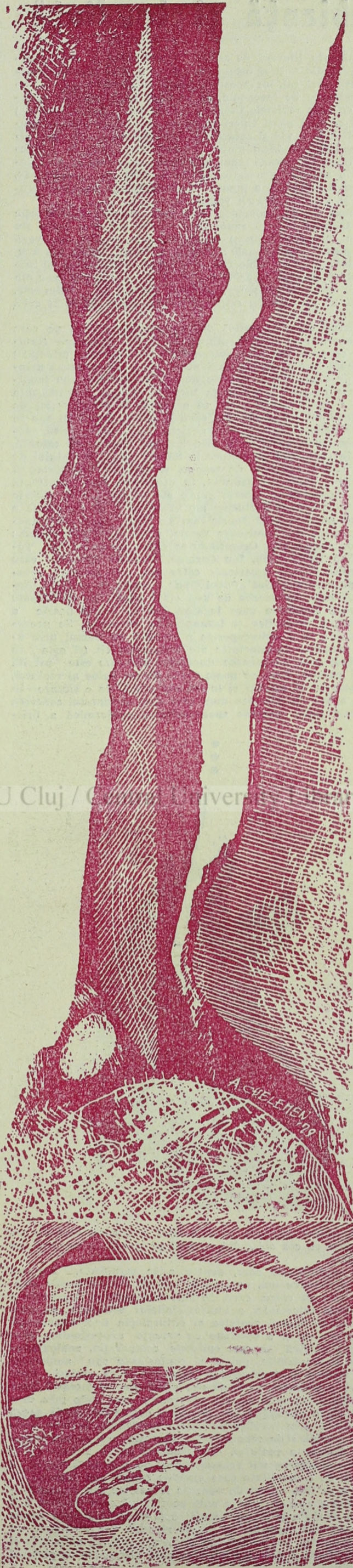
Ședințele de duminică dimineața de la Casa de cultură a studenților erau altceva, mai deschise și mai agresive: pătrunseseră atunci sau începuseră să pătrundă ecouri ale unor „noi valuri” în literatură, influențe venite din alte țări, se oniriza, se reifica, negațiile vechilor metode erau fără limite. Dar eram colegi de studenție: Șerban Foașă, Cornel Ungureanu, Lucian Bureriu, Marcel Turcu, Aurel Turcuș, Nicolae Dolingă, Ion Jurca Rovina și aversiunile literare se converteau neslute, în suete amicale, după ședință. Că lecțiile date atunci ne-au fost de folos o dovedește evoluția ulterioară a fiecăruia dintre noi și a celorlalți pe care nu i-am amintit. Fără îndoială că numai cenaclul n-ar fi însemnat mare lucru, dacă n-am fi trădit singuri, în marile ceasuri de taină și chin în care de fapt se naște și se împlinește creatorul. Cum nu mă simt îndrituit să dau sfaturi altora am să curm aici șirul acestor evocări, lăsîndu-mi gîndurile să se întoarcă, cu duioșie și recunoștință, spre zilele acelea de început, spre cei care au vegheat cu îngăduință și simpatie ca să nu pierim în oceanul de incertitudini. Căci pentru scriitorul tînăr sau pentru nescriitor, ci doar începător, cum vreți să-l spunei înțelegerea și afecțiunea și cumpănită severitate înseamnă viață și elan. O viață îndelungată și rodnică pe care i-o doresc la acest moment aniversar și cenaclului „Pavel Dan”.

alexandru ruja

despre începuturile cenaclului

De cenaclul literar Pavel Dan se leagă și începuturile mele literare, ca, de altfel, ale altor colegi de studenție, care și-au făcut, în timp, din actul scrisului o profesiune de credință. Aceste evocări intenționează să refacă, prin documente și o memorie încă vie, începuturile unui cenaclu, ce reprezintă și astăzi în Timișoara universitară un nucleu de forțe scriitoricești puternice, mereu împropățate de noile promoții de studenți. Informațiile ce le dau în continuare se referă în exclusivitate la cenaclul literar „Pavel Dan”. Poate că unele acte scrise nu mai există, sau se păstrează din ani ulteriori începutului, fapt ce ar duce la concluzii eronate despre perioada de început a cenaclului. Nu este exclus ca activități de cerc literar să se fi organizat, mai mult sau mai puțin sistematic și periodic, și înainte. Un suflu nou, o activitate cu adevărat de cenaclu literar se produce atunci cînd aici vor activa studenți filologi. Timpul a confirmat valoarea, și dintre aceștia s-au format poeți, prozatori sau critici literari. Este, totuși, o deosebire între activitatea diletantă de cerc literar și cea tinzînd spre profesionalizare din cenaclul literar. La cenaclul literar Pavel Dan s-a manifestat o evidentă maturitate, de la început.

Ideea unui cenaclu literar organizat, cu activitate amplă, intensă și periodică, s-a vehiculat mai insistent în anul universitar 1964/1965. La Universitatea timișoreană urmau studiile cîțiva studenți cu talent deosebit spre literatură, care organizau în cadrul Universității manifestări literare. Amintesc dintre studenții de atunci (cei care au rămas pe drumul literaturii sînt cunoscuți) pe Ion Marin Almăjan, Eugen Berca, Lucian Bureriu, Vasile Crețu, Ion Dancea, Crișu Dascălu, Șerban Foașă, Silviu Gușă, Horia Ionescu, Claudia Lăzărescu, Viorel Marineasa, Ana Maria Potoceanu, Horia Resiga, Aurel Turcuș, Marcel Turcu, Cornel Ungureanu, cu scuzele de rigoare pentru cei pe care, involuntar, i-am omis. Materializarea de a avea un cenaclu literar se realizează în toamna anului 1965, de cînd, săptămînal la Casa de cultură a studenților, în sala de la etaj, ne întîlnem pentru a discuta creații literare. De la început cenaclul a avut amploare mai deosebită, participînd și tineri scriitori, cu cărți publicate, ca Ion

Arieșanu, Sorin Titel, Nicolae Ciobanu, Anghel Dumbrăveanu, Damian Ureche. Participau la cenaclu viitori scriitori, ce vor publica de curînd cărți, ei desfășurîndu-și activitatea la diverse instituții din oraș, ca Laurențiu Cerneș, Ion Dumitru Teodorescu, Alexandru Deal, Traian Dorgoșan. Unii dintre studenți mai înainte amintiți termină facultatea, o parte părăsînd temporar Timișoara. Rămîne un nucleu de studenți care vor începe cenaclul — aceștia fiind Vasile Crețu, Ion Dancea, Silviu Gușă, Horia Ionescu, Horia Resiga, Alexandru Ruja, Aurel Turcuș. În ședința din 17 octombrie 1965 se discută probleme organizatorice și se alege comitetul de conducere format din Ion Arieșanu, Damian Ureche, Iosif Cheie, Vasile Crețu, Ion Popa, Ion Dancea. Tot acum se propune numele cenaclului. Ion Arieșanu, susținut de Vasile Crețu, propune denumirea Cenaclul studentesc Pavel Dan. Aurel Turcuș opinează pentru Cenaclul literar Lucian Blaga, iar Damian Ureche pentru Cenaclul tineretului din Timișoara. Majoritatea cenacliștilor optează pentru denumirea Cenaclul literar Pavel Dan. Deci Cenaclul literar Pavel Dan își începe activitatea sub această denumire din octombrie 1965. Pentru o mai exactă posibilitate de documentare dau și programul următoarelor ședințe — 24 oct. 1965: poezie Aurel Turcuș, referat Damian Ureche; 31 oct. 1965: proză Laurențiu Cerneș, referat Alexandru Ruja; 7 nov. 1965: poezie Damian Ureche, referent Iosif Cheie; 14 nov. 1965: proză Ion Velican, referent Ion Dancea. Desigur, enumerarea ar putea continua.

Din toamna anului 1966, cenaclul literar Pavel Dan a fost condus și îndrumat de lector universitar Nicolae Ciobanu, critic literar și redactor al revistei Orizont. Dezbaterile în cadrul cenaclului erau la un nivel ridicat, exigente, manifestîndu-se mult o tendință de profesionalizare. Ziarul Drapelul roșu publică informații, aproape săptămînal, despre activitatea cenaclului, fără să respecte întotdeauna denumirea exactă a cenaclului. Cenaclul literar Pavel Dan a realizat și acțiuni mai ample, dintre care amintesc participarea la prima Consfățuire pe față a cenaclurilor studentești (ținută la Sinaia) și întîlnirea cu Cenaclul Junimea al studenților bucureșteni (16 aprilie 1967). Această întîlnire a fost onorată, între alții, de Geo Bogza, George Macoveșcu, George Ivașcu (cf. și informațiilor pe care le dă Contemporanul nr. 16/1071, din 21 aprilie 1967, pag. 9).

Acum cînd cenaclul încearcă să-și comemoreze o vîrstă, aceste însemnări doresc să fie evocări cît mai exacte despre începuturile sale, pentru că din acest cenaclu s-au ridicat deja cîțiva scriitori valoroși.

cornel ungureanu

marile noastre iubiri

Pe vremea studenției mele (1960—1965) cenaclul nu exista încă sau nu aflasem noi de existența lui; nici revistă studentească nu exista. Cu mari eforturi cîțiva filologi înjghebaseră o foaie de perete, Calamus, care a produs atîta zarvă încît a trebuit pozată și trimisă mai peste tot pe unde existau pricepători ai literaturii; să vadă și să ia aminte ce trebuie și ce nu trebuie să fie viața studentească. Pe urmă eu am plecat dascăl la țară unde, la un moment dat, eram director de cămin cultural, șef al pompierilor voluntari, adjunct de primar, vreo 13 funcții cu totul, dacă nu le punem la socoteală pe cele onorifice. Cenaclul „Pavel Dan” l-am întîlnit în deplasare și, după prima lui ședință mi-am spus: așa ceva nu există. A trebuit să recunosc atunci cînd am devenit timișorean și funcționar de nădejde al teatrului „Matei Millo” că respectivul cenaclu exista. Relele ce le făcuseră Marcel Turcu, Șerban Foașă, Lucian Bureriu și cu mine la acea gazetă fotografică din față și din profil erau niște dulci copilării pe lângă întimplările cenacliere ale anilor 68—70. Patronau cenaclul Nicolae Ciobanu și Sorin Titel, doi autori de la care se puteau învăța destule, veneau la cenaclu toți scriitorii tineri ai orașului. Tot ce putea fi întîlnit duminică dimineața pe culoarele atît de puțin austere instituției. Noul spirit care schimba fața literaturii își făcea simțită prezența. Tinerii îndrăzneau mai mult decît niciodată, tinerii experimentau formule literare noi, tinerii scriau despre viața lor fără a fi inhibați de scheme, formule, dădăceală dascălească; cei care conduceau cenaclul erau prietenii lor, scriitorii mai în vîrstă erau fericiți să poată saluta, acolo, pe liceanul încă bine încetărit în uniforma sa școlară. După o ședință școlară devenea vedetă, revista ORIZONT îl lua în seamă, avea toate drumurile deschise. Multe dintre vedetele cenaclului au dispărut, au trebuit să predea limba română la țară, asta e viața, să devină profesori, ce să-i facem, la urma urmei nu iubeau mai presus de orice literatura română? Dispăreau pentru mai multă vreme sau poate pentru totdeauna dintre cele ale literaturii cenacliere, dar nu cred că au uitat sau vor uita vreodată diminețile acelea de duminică în care cîțiva oameni, în care un grup de oameni, se luptau pentru a înțelege că există, în viața noastră zilnică, un orizont al miracolului nesfîrșit, al tinereții veșnice, al necuprinsului fiecăruia dintre noi: literatura. Eram tineri sau deveneam tineri îndrăznind, mereu îndrăznind, recunoscîndu-ne datorita de a îndrăzni pentru literatură. Poate la anumite ședințe exista o anumită fandoseală estetică, o anumită zarvă avangardistă, dar, mă întreb, oare aceste excese nu făceau parte din înseși drepturile legitime ale cenaclului de a îndrăzni?

Prea devreme amintindu-ne, aș zice încă despre marea dragoste față de cele scrise: cei care veneau aici erau înrobiiți lecturii și, nu o dată, studiului. Erau adevărați cărturari tineri, cărturari cum (mi se pare, de nu va fi vreun semn de prea timpurie bătrînețe) au trecut tot mai puțini, prin cenaclu, în anii care au venit.

inorogul de foc (I)

Primăvara acum,
sosise-n galop inima cerbului negru
luindu-ne vederea și strigându
„Tapae Tapae...”

Lin ecoul, lin ecoul,
măinile arheologului sfinte spre noi
cu istoria calcificându-se-n oase,
ingropat între cărți la etajul șapte aștept
lin ecoul, lin ecoul,
prăvălindu-se, bubuind,
deasupra-ne tavanul încenușat de năvală,
să fie tăcere să auzim
munții noștri bătându-se-n capete.

Strigă inima cerbului negru
am asfaltat cărările bătucite-ale istoriei
și guri fără aer vin noaptea aproape,
„Tapae, Tapae...”

Lin ecoul, lin ecoul,
strecurându-se printre tramvale și oase,
sirme vibrează, se crapă stinca,
va fișni o statuie vivanță.

Primăvara acum,
nici n-am puterea să privesc
praful de grâu înălțând fumuri sonore,
timpul la noi nu se măsoară în ore,
noi, barbarii țepoși alergându-ne-n vise,
lin ecoul, lin ecoul
din Tapae pornise.
Zăboveam în adâncuri,
inorogul de foc răsuflea părăsit
sub șosele...

inorogul de foc (II)

Se-ntunecă,
mamă așteaptă-ți bărbatul
un număr de ani,
întreg sau nu să-l aștepți,
calcă-ndezat de parcă
mașinile timpului zurute-n el
și din gură-i vor fișni lupi arși
și scuturi de sînge
Stăruie pulberea-n nările mele dinainte de naștere
la Tapae lupii-au deschis porțile strigătelor,
mamă, așteaptă-ți bărbatul
rătăcit în tufișul de sulți.

Tapae, Tapae,
cine va putea să scape
mădularele lupilor,
se-ntunecă,
toamnele cad peste urme,
trec turme și turme,
doar inorogul de foc e pe zare,
lup ars, cuvîntul meu,
stelele se-ntoarnă-n soare...

s-a-ntors ulise

S-a-ntors Ulise călare pe calul de lemn
să-și măsoare absența cu arcul —
crescuseră parii care strigau
ca din gură de șarpei cap. cap. cap...
Plăcuți la vedere meridionali,
țepoși — gîndul îmi rămăsese
la insulele acelea tăiate felii
de neamurile bete de trudă

S-a-ntors Ulise, aduce în golul din cal colivia
în care va-nchide pădurea de măslini retezați
și păsările nopții se vor furișa în visul miresei
doar parii strigau necontenit: cap, cap, cap...

cîntînd

printr-un oraș mare (I)

Nu ai nume sonor iubita mea,
luna își lasă obloanele peste greierii
cu ochii cîrpiți
și trenul te absoarbe întocmai unei colivii pentru
fluturi.

M-apropiu cu palma de noapte
ca de un clopot fierbinte fără clopotar
vestind copilul din mîne, impetuos
se aud salcîmii grei crescînd lingă gard.
La urechile mamei n-ajung
decît vorbele frumoase;
m-asteaptă mereu cu casa
istovită de ierburi,
încît n-aș ști ce să-i spun
despre Whitman sau Neruda,
disperarea din rîul poluat
ce se-ntinde în oraș ca un mucegai.

Crapă pămîntul cu fiecare noapte întinsă,
aveam o iubită — mi-au furat-o gările;
dormitoare din care noaptea se furizează -ngrefoșată.
Se schimbă macazul —

ascensoarele cad încărcate de greieri și cărți;
sînt încă student și aștept colet de acasă,
scrisori și telefoane — aerul iubitei mă scaldă.
Se-aude motoreta vecinului
și țip în receptor ceva despre iubire.
În centrul orașului prăvălit peste parcuri:
motoretă, telefon, iubită...

Crapă pămîntul cu fiecare despărțire,
cite o carte poștală bunicii
să mă amintească în pomelnicele ei;
m-ajunge tristețea — nunțile acestea
pogorîte pe frîngii de fluturi
cu mirese străine și nuntași chiotînd
printre stele,
doar fluturii stelelor tresar
la trecerea miresei,
cineva sapă o groapă
„zele mele tăiate de iarbă
adorm bolovănos.

Sute de kilometri de pămînt crăpat;
aveam o iubită — au furat-o trenurile
șapte mii patrusute șaptezeci și șapte și
șapte mii patru sute șaptezeci și opt.
mai sînt colegii care-mi tartă durerea.
Aveam copilăria — a rămas în orașul
copleșit
de ciment

în care mai trăiesc părinții
uscați de mîndrie că au fiul student.

Dormitoare străine cu paturi suprapuse
din care cerul pare o femeie
spălîndu-și rufe-n grădină —
colivia aceasta ca un glob de aur sub lună
cu păsări din care cresc aripi de pește,
colivia aceasta precum un pămînt fără sînge
în care incolțesc semințe de oameni,
dau tulpini stafidite
și mai cred că venirea e un miracol.
Crapă pămîntul cu zăbrele incolore —
încălțat cu bocanci trandafirii de sticlă
dau buzna să-mi ocup în istorie locul
alături de piciorul de lemn al unchiului
și fornăie noaptea — mii de cai
răspîndiți în șenile zdrobesc amintirea iubitei.

Vin păsări ciudate cu ochii de om
povestînd mutilarea rădăcinilor planetel.
În lumea asta istoria gonește
cu mii de kilometri pe oră —
cîntînd printr-un oraș mare
și pămîntul se crapă de-atîta tristețe.
În lumea vecină m-asteaptă nuntașii
și trenul meu nu mai vine
prin gările pustii, pe lingă dormitoare străine,
străine...

cîntînd

printr-un oraș mare (II)

Mă prăvălesc printre voi ca un bolovan umplut
cu aer.

Oricine te poate-ntreba între stații unde cobori
și tu-i vei răspunde cu dinții albi
profitînd de curățenia aerului.

Doar mama, într-un colț al tejghelei din mînte
mai vinde cartofi și ciuperci
și ierburile dau buzna peste ea
întocmai cailor înnebuniți la curse.

cavalerul trac

Cavalerul murise și roind printre secui
și toți căutam înspre Ursa Mare
urmele copitelor amețiți;
eram printre-ai mei,
culcat în cariera ciudată
cu căldura ocolindu-mă precum copilăria
s-aud umbre ciudat cîrînd
cărămizi de piatră spre Tapae —
se-nalță în noapte lăcaș de durere
și sudoare sfîrșite pe mîinile vinete
eram printre-ai mei invocînd căldura uitată

Murise cavalerul de sabie scurtă,
sîngele zeilor pocnea înghețînd
în formă de stilpi încrustați
sau de funii — ucigașe punți;
Zamolxe ride (cerul roșu — ofrande)
și pămîntul se-ntărește sub sandalele grele,
trec legiuni printre fițele mele
și griul răsare cu spicul ascuns.

De-aș vrea să invoc n-aș mai ști
care cărămidă e pusă de zei și care de oameni,
de parcă malurile au fugit în soare
lăsînd o imensă baltă a istoriei
în care olarii își moaie mîinile.

Dar cavalerul murise,
rămăsese noi trei în căutarea urselor
și-n urechi stăruiau
sunetele pietrelor —
se mai cioplește o floare —
doar armăsarul acela ciudat
cu copitele în lună
venea la fiece chemare.

song

Pustietate în spațiul văduvit de vînturi și aprins
precum copitele cioplite-ale cailor
istovii de nehrand.
Se-ncenușește în ochii-ți grîul
se-fulgerînd de roșu și galben
precum Van Gogh icînd neîmbătrînit
la marginea cariilor pămîntului
din care cineva fură
noaptea sacul de zgură.

O, pustiu, pe ape potolite în zid,
să nu pari trist cînd cineva rupe
Songul sălbatic de pe buzele cerului.

melopee

Arundam, duram, buram
cînd cu cerul treieram
grîul stelelor turbate
chiuiam pe sub păcate.

Crede-mi glasul are-mi glasul,
i-a sunat și mamei ceasul
și-am pornit înspre cetate
să mai treier jumătate.

Arundam, duram, buram,
nici nu sînt, nici nu eram,
m-a luat apa înspre seară:
treieram o stea amară.
și-am simțit cum moare-n pîntec
mama mea cea de descîntec.
Arundam, duram, buram,
nici nu sînt, nici nu eram...

regăsirea din ziduri

Adu calul, Manole nebun,
mireasa ta se va mișca
și zidul fără de stăpin
spre miază-noapte va pleca.

Incuie-ți în taină cămara
și dezidește-ți copiii nenăscuți
privește-i îndelung, e seara
în care blestemați n-au fost văzuți.

Adu calul, mireasa te așteaptă
cu alaiul de păsări și flori
și fugiți; marea poartă
se închide scrișînd în zori.

ar trebui

E toamnă — ar trebui să mă nasc,
altfel îmi va dispărea glasul:
poate că somnul e singura condiție a drumului
și desperat trag banii cocliți
lipiți peste pleoape, întocmai scuturilor păgîne.

de-a dragostea

Port în mine sunetul caselor de demult
 lemnul porților îmi mângâie auzul
 și albul ochilor de sticlă ai cerbului
 atârnat deasupra intrării
 îmi umple din ce în ce mai des visările
 beția prafului neșters niciodată
 culege flori din grădini pașnice
 în care pașii scrișile
 asemenea podelelor din tinde sculptate
 modest
 de câte ori sînt singur fac inconjurul
 casei mele de demult
 în care-aș fi vrut să te chem o singură
 dată

cumpătat și în liniște
 să-mi ajungă pentru totdeauna
 casei mele de demult
 pe care n-am ajuns s-o construiesc
 așa cum ție nu ți-au ajuns privirile
 să mă vezi
 casei de demult
 în care mi-am ascuns copilăria
 înainte de a pleca
 și-n care n-am reușit să mai intru
 niciodată.

(gara)

Legănare de arcuț
 anunță atingeri
 în clopot
 se naște
 clipa apelor
 de sare
 și stîncă.

(concert)

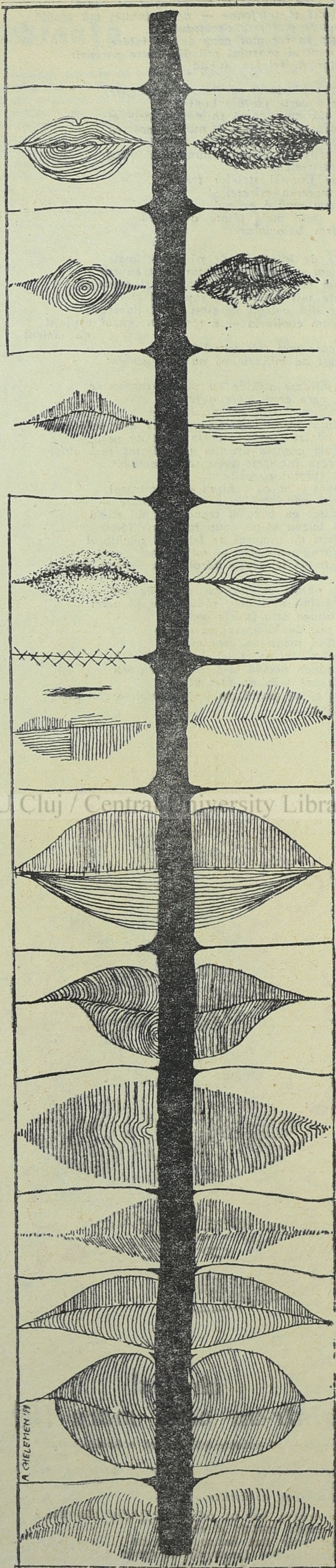
Zăpada scrie
 cu pete închise luminii
 fascinație
 de geamuri sparte
 în fuga culorilor
 învesmintate purpurii
 cresc
 comentarii tăcute.

(joc de cai)

Coama
 adună foc roșu
 despletit.
 Departe
 e vînătorul
 de spumă de seară.
 Din carul mic și mare
 pase șoptit
 cai sălbatici.

singurătatea plopului

Cine-mi caută vină
 pe la rădăcină
 pământul mă doare
 de dor și chemare
 cine-mi caută-n trup
 aurul avut
 inimă pustie
 cu o noapte-n vie...

ce știți voi?...

Ce știți voi de țara din poveste
 Pe cînd eram pușini și fără vină
 Pe cînd cocoșii alăptau din creste
 Un pui de clipă dornic de lumină.

Ce știți voi de zeul care tace
 Ascuns în piatra veche de granit
 Cînd dintr-o noapte ziua se desface
 Și cad ca fructul copt din infinit.

Ce știți voi ce tunet mă-nșioară
 Și ce cămin îmi fac din stropii grei
 Cînd urlă cerul lacrimind afară
 Și mă cufund în pîine și-n scintei.

descriere

Voi berzelor, coroane vechi pe casă
 Șerpîi tresar în străie de ecou
 Intr-un picior gîndiți ca o mireasă
 Desăvirîndu-și pîntecul în ou

Atîtea studii se petrec pe mare
 De împărat cu fruntea în nămol,
 Catargul e mai mult decît o zare
 Iar cultorii sînt pleoape de simbol

Lumină din lumină e-nțineric
 Uritul paște virfuri de frumos
 Cad frunzele încet ca un imperiu
 Și își întorc originea pe dos

Nu-i nici o stea în stare să priceapă
 Adîncul creator de frumuseți;
 Nu-i înger mai flămînd decît o sapă
 Izbind cu sete iadul din pereți.

trecere

Și au venit și au urlat
 În munți atîtea animale
 Și oastea cerului căzu
 În scutul vremii și în zale;

Și-au mai căzut cîțiva stejari
 Pe frontul verde al pădurii
 Cînd toți cădem spre-a ne uni
 Mijlocul lîmpede al gurii.

pastel

Ce lîmpede se vede orizontul
 Și cite lucruri trebuie s-ascundă
 De-i pui vreo întrebare prietenește
 El nu vrea nimănui să răspundă

Ce optimist se scutură copacul
 Iar frunza mai trăiește din culori
 Albastre zări întemeiază locul
 Copilărind cu mîile de sori.

nu-i nici un rău

Nu-i nici un rău să țină cît uitarea
 Și nici un bine rătăcit de noi,
 Mai urmăresc răspunsul cu-ntrebarea
 Pășind în urma marelui convoi.

Mai știu să leagăn pasărea-n privire
 Și zîmbetul în cîntec de copii
 Dar bolta mea albastră și subțire
 Trecu de cîmpul primei bătălii

Și cine știe cît și pînă unde,
 Mî-s ochii șterși de umbrele luminii
 Din goana mea de duhuri și secunde
 Au înțeles doar crengile și spinii.

rodian constantinul

semn

In umbră de martor tu
Cel care alergi
Poți fi o suburbie a virfului
Nimeni nu-i poartă răminerea
Ochii in ape dezleagă
Dealul e o vale
Aburită într-un ceas de rege

Doamna Florica într-o mănăstire

entuziasm

Mă întâlnesc în păsări ca viașă
Cine e fără răspuns
Cu ciocuri însetate ași învelit drumul
Altu-i finutul

Durabile sfeșnice sint cînturile

Paradis restrins într-un cerc

Unde o pereche a oului sint eu
Bătrînul paznic din frunza măslinului
Vestiînd Araratul

★
☆ ☆

Acopăr cu mina
o umbră care-și schimbă locul.
Deasupra nunta cocorilor
împovărînd glia și croncîntul pietrei
care tremură că nu e călăuză cerească.

★
☆ ☆

Imi lăsă nașterea
Ca orice legătură numindu-mă
să știu cine mă vrea

N-am alergat să vestesc luminii un drum
Eram deasupra la creștetul zilei
aici unde luna e o potecă
și satul o stea care s-a iubit cu salcîmii
Am pornit un suflet

Crudă și sălbatică m-a primit grădina-și
Cu întinsele daruri — mamă —
Intr-o toamnă
schimbîndu-mi pămîntul

★
☆ ☆

Sint atât de voinic
cît o revoluție cu scurt istoric

Armura e azi popas
evaluările stinse
Către o trecătoare de virf
ceasul bate o cotă

Pe alt braț se fac schimburi
de ostateci

Și e pace...

dan emilian roșca

peisaj cu etuvă

dormea lingă etuvă un animal totem
din părul tău amurgul se revărșă fluid
migrene lungi de ziuă să mistuie avid
dormea lingă etuvă un răcoros golem

și albiu seci de riuri se reumpleau cu mied
un idol de magneziu cînta la clavecin
prin cabarete negre licornii beau pelin
zăcea lingă etuvă injunghiat un ied

metapoem

Și toate animalele mării încap într-o
batistă
și toate catedralele încap într-un sîrut

sub fiecare unghie doarme o pasăre
o
dacă-n palmele mele
s-ar culca obosite două cuie
roua ochilor tăi
le-ar face să-nflorească
ruginindu-mă
pentru că somnul meu
e un pahar cu ceașă purpurie

oriolo

voiam să ajung în țara de cuarț
dar corabia și-a ascuns în nisip prora
și inima mea a devenit azil
pentru sinistrații din gomora

fumau cu toții sub un bec bilbit
degetele lor deveneau opaline
și poate tot ei au închis
în bucăți de cristal păsările din mine

gîndul meu s-a rezumat la un nume
oriolo
un nume din țara de quartz
și nu știu de ce
dar pentru calendarul meu de marmoră
fiecare zi era marți

mihai anca

★
☆ ☆

La fiecare întrebare
răspunsul picură din întuneric
în întuneric
rar
urechile percep lătratul
lunii
cînd mîinile pipăie nodurile
uscate ale clipei.

marcel sămânță

după cuiburi

Prin bălării
umbli după semnele stelelor
în căutarea metaforei.
In cuiburi
ginguresc simburii încolțiți.
Ciulinii galbeni sint rupși,
semn că pe aici au mai trecut
poetii lumii.
In urma mea se aud pași.
Metaforele ca niște termite
își înlănțuie umbrele fascinante
încercându-mă.
Caut neîncetat cărarea neumblată,
spirala care urcă acolo sus
unde, din inefabil,
se deschide metafora.

numai calul

Locuim
într-un lan de grâne.
Ne uitam prin țereastră degetelor.
Privirea se turbura
de sprinceana aurie a spicelor.
O piine în care sintem
freamătă încă de noi.
Gerul e promoroacă de stele
departe de tipsia pământului.
Numai calul cu nările singerind
poate ajunge la el
suindu-și coama revărsată
în care se sting licurici.
Numai calul fumegind...
Numai calul...

ion și maria

Aripă de rouă se lasă peste grâne
învolburindu-le.
Bate Ion coasa
în ciobul de oglindă
în care e lună plină.
Maria sub măr
coase un petec alb
pe umărul cămășilor lui.
Calul paște sub cer
prionit de o umbră.
Roua strălucește
în coama de argint
din care țîșnesc zorii nechezind.
Maria descultă și despletită
flutură ruje
în apa rece a rîului grăbit.
Limpezimea rămîne
în pinza de în
și te poți afunda în ea
ca în nămeții din iarnă
dîndu-i formă și foșnet.
Maria descultă ca pietrele

spălînd steaguri
de luptă și sărbătoare...

voievozi de umbră

Vulturii tremură lingă ape
insetați de timp.
Trupurile lor prăfuesc
înserarea
și, rar, una după alta
umbrele lor trec
în nesomn, în ninsoare.
Umbră e un mineral
din care se fac statui.
Crește umbra pe morminte,
se osifică lingă cruci
ca un ciine.
Vulturii devin plantă,
dan în mugur și-nfloresc.
Umbră pavează
cîmpiile, drumurile, apele.
Ne scaldăm în riuri de umbră.
Umbră ne lovește cu aripa,
singele umbrei curge în noi.
Nimeni n-a putut pune stavilă
umbrelor care pavează pămîntul
cu mantia lor minerală.
Aripile umbrei
scutură luna de rîni
și inima mea de răcoare.

cind ară

Calul ca un riu vaînd
întoarce o brazdă cu coama.
Cămașa albă și piinea.
ferestre pentru inimă.
Cîmpiile vor fi pline de flori
și hore vegetale.
Florile-s scuturi între ton
și rînduirea lumii.
Albul cămășii
nu mai e ca zăpezile.
Fărîna e atît de adîncă,
pînă la osul care nu putrezește
decît sub umbră de spice.
Cînd ară, ion
întoarce și-o brazdă din el,
cînd ară cu inima ară.

cum urcă sevele

Vin voievozi să vadă
grînele cum cresc
și pirotesc lingă spicele crude
transparente.
Cresc grînele în buzunarele mantiiilor
și nu se frîng sub coasă.
Ion își vede de-ale lui
scupîndu-și în palme.
Mai privește în ochiul bobului.
Sevele urcă firesc.

Mai răsfoiește coama calului
să se lumineze.
In noaptea senină, sub măr,
vede cum frunza se naște din rouă,
cum se dizolvă roua în frunză,
cum inima îi lese din piept
și trece prin mugur,
atîrnă de ram și se răcoarește.

prințul de rouă

Prințul de rouă
fulgerat
Patru armăsari neasemulți
vin din păduri de mesteceni
cu copite de catifea
ca să-l ia
legat de mîini, de picioare
de cozile lor
îl duc în patru zări
sălbateci.
In patru porți de cetății țintuit
prințul de rouă
Patru făclii în noapte
In inima lui arde frumos
ca un brad tînăr
Țîșnește în sus
umplînd cerul cu licurici
Ion neînțelegînd
cu capul descoperit

izvoare

S-a lăsat veșmînt de drumă
Maria în veșmînt de drumă
ca o lecană
cu buzele arse
Ipite de aer
venind de departe

nu se știe de unde
e-un coș de mere drumate
pe cap
Ion în veșmînt de drumă
cu aureolă de sfinț
venind de departe în poză
se știe de unde
venind de la moară
cu vești bune
cu vești rele
cu povești
Inima lui
în veșmînt de fîină
o azimă care arde
Cu nările pline de abur
copiii-niște izvoare
venind dinspre grîne
curgînd înspre ele
năvalnic.

cioplitorul de gheață

În inima munților de gheață
trăiește el îmbrăcat într-o blană de urs
de mii de ani neras netuns
fără să fi cunoscut femeie
cu spaima singurătății într-un dînte
ca o otravă

conversînd cu lupii hămesiți
cioplînd în gheață strănii întimplări
vinînd cu privirea
prefăcîndu-se că mănîncă semințe cînd e
întuneric

în palatele lui nu intră
decît pentru a bate clopotele de gheață
în ziua cînd soarele
î se pare mai mare ca un purice

marcel serghie

caiet de clasa I

Aici totul curge ca o revărsare a simțurilor peste lungimile drumurilor
Aici departele-implicare în oamenii unei lumi trecute

Aici în fața jocurilor copilărești din familie și a bucuriilor lor
timpul se destramă asemenea unui pulover

Aici aproapele — un popas în fața unei oglinzi sparte

Aici curge lumina din pămînt spre soare precum căruța împinge boii la vale
în locurile natale
Aici totul parcă e același cu nimica — euforie a vieții cu frunze veșnic verzi
în care venirea toamnei și a ruginii întîrzie mereu.

marius morariu

o dimineață ca oricare alta

licăriri de albastru
presupuse
printre cutele cortinei

în spatele ei
timpul
își dezmoște oasele
înaintea următorului start

natură moartă cu buruieni

cenușiu
lătratul de coasă militarizată
invadează firmamentul

în poziție de drepti
brazdele
uită pulsul pînii

primul vînt ce a suflat
în sensul invers megafoanelor
e răstîgnit

între două răsărituri

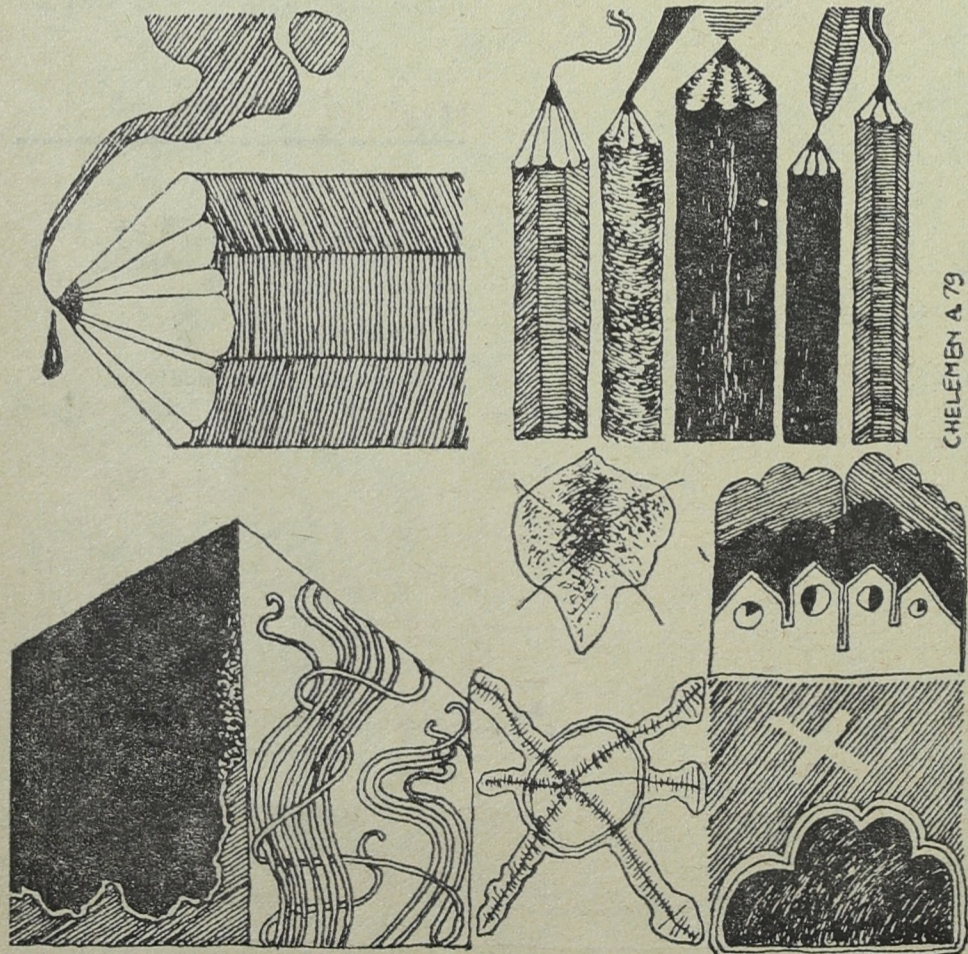
surparea aceluși asfințit
sufocîndu-mă
asemeni pătenjenisului de maci
iscat în involburarea buzelor tale
cîndva trăînd prin mine

margine

cuvinte transparente
hronic de supraviețuiri
vals cenușiu
alunecînd peste amintiri
trecute în rezervă.

peisaj cu turmă

din neștiutul punct
însinuat
în respirația de diamant
a luminii
ecoul concentric de ape
regularizate.

CHELEMEN A.79

oglanda unei eclipse

s-a lăsat frigul peste geana de ierburi
călător spre hermina zăpezii

chipul tău a rămas drum de iarnă
peticit cu sugestii de soare

te revăd în pustia — trup de odată —
și întreb cîntecul păsării din pădure

din zare
trenul aleargă luna cîmpiei
fumînd
și stelele cern licurici în pupila

mama a rămas în poartă
înmărmurită
tristă ca un strop de primăvară

doar caii, caii trufași
mor însetați de aburul ierbil

urme

peste mări plîng lacrimi de caș
deghizată
ca un vrăjitor mi-ai furat somnul
din fața miopului neștiutor spre casă

prin gînd se tîrăsc melci bătrîni
ca o toamnă plină de iz
și te cauț
cu amprenta golului rămas între brațe.

pomul șerpilor

mamele torc holdete lumii
și pomul șerpilor e plin de amurg

dimineața

magică albie de lumină
mîngîie brațele
spre dezlegare
stelele-și piaptănă urma
și-și pierd numele

drumul

în jocul fluturilor
ca un dans mineral
pregătit pentru ape.

cine mă prinde

cine mă prinde cine mă prinde
și vorba se învîrte în cerc
neizbutind
fereastra ochiului

și iar
cine mă prinde cine mă prinde
pînă noaptea tîrziu
cînd buha mai seamănă lună
pe la biserici
luminînd calea morților la taișas

bună dimineața

cine mă prinde cine mă prinde
buzele rotunjesc aceste cuvinte
cum frica de-a nu fi prins
ar fi egală cu decapitarea.

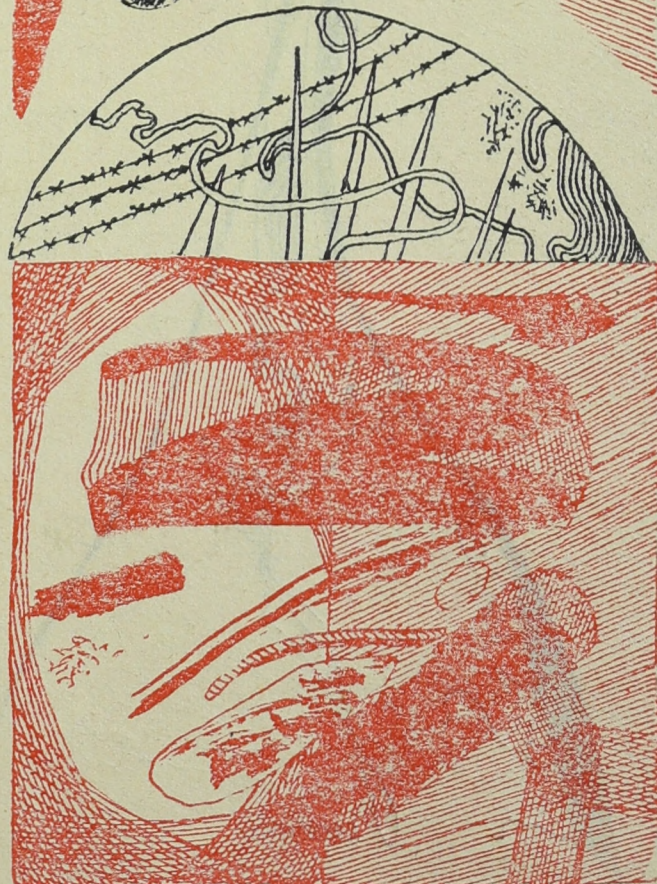
iona dobocan

☆☆

ziua plecării în cuvinte
în dimineața caldă de somn
tăcerile străzilor și plîns undeva
în mijlocul lumii moderne un
nume de femeie (Europa) grăbind să
nu întîrzie cu ochi albaștri
dureoase ca niște rîn, fugărindu-se
prin grădina din spatele casei mele
în strălucirea florilor ziua

dorm

dorm primăverie cîmbărite
în piața comună sub plapuma
de șenile care încearcă să
ne liniștească trupul cu
prelungi amăgiri de pace
libertatea unui cal alb
galopează prin buletinele
de știri mă dor încheieturile
oaselor din mulțimea șinelor
de tramvai

☆☆

paul klee
cu mîinile în mîini
cretă colorată pe asfalt
păpuși și aparataj modern
simbol și linie neagră
formă geometrică într-un joc abstract
joc de copți
caligrafie a conflictului naiv

mircea dan

☆☆

nici un drum nu mai duce către mine
privirea lumii își îndreaptă spinarea
grav roca descoperită
trage perdeaua lumii

atîta culoare
simbioză de alb către umbră
îndemn către altă istorie
cu neputință

și globul uscat mai tîrăște un șarpe
credință măsurabilă prin ere
ciuruită de focul automat al memoriei

☆☆

așteptarea mea inutilă
fragment scos afară
din copilăria chipelor copilă
a cita oară înțita oară

în umbra cuvintului fiilă
sub o nepricepută călimară
viața inocență subtilă
înțita oară a cita oară

venerație

Mi-e teamă să ating cuvinte mari
înfiorată, vraja se destramă...
în gîndul meu, la fel ca orice mamă,
tu, poezie, veșnic îmi răsari.

Cînd mîngii un cuvînt, mi-e teamă,
deși în gînd am singe de stejari,
din ei, ucși și reci, dar milenari,
seva se-arată clară și mă cheamă...

gheorghe lână

unde liniștea...

Să mă ducă pașii la hotarul crezării
la hectarul din mine
devenit paradox
unde liniștea se agață-n salcîmi
ca o metaforă întinsă la soare
sau ca o iiz pe trup
și să-mi așez temelie.

adolescență

Cale întoarsă între două riduri
mama
în noaptea aceea
ochi ancorat pe gulerul cămășii
cu tineretea ferjenită

din pricina tatei
mama
în noaptea aceea
corabie troznind
și pregătindu-mi valiza.

postmaturație

Măr crud poemul acesta
furat și ascuns în claua dendritelor
măr crud
cu gîndul la vierme
și așteptînd coacerea

mariana opruț

miniaturi

Pe aici a trecut un melo
pe singurătatea mată
un melc și-a scuturat florile rare.

☆

Niciodată
nu vor ieși la drum
toate indoielile
pentru somnul de pe urmă al asfințitului.

☆

A scrie
poate să însemne
a trece
din singurătate
în însingurare
în zale de poem.

☆

Tu știi,
blindețea iubirii tale
e o pinză de pătanjen
prinsă de două însingurări.

☆

Și pentru că
iubirea
e o minune
fiecare
are un continent
scufundat.

☆

Luna
să nu coboare
prea aproape de toamnă
mestecenii toți
se preschimbă
în sfeșnice de argint.

lucian petrescu

cea care cade

Imi reamintesc încet, cu mâinile,
Capul amorf, și apoi umerii grei,
de la părul stol
pînă la gleznele stinse, fusese o clipă

de încordare,

Neorînduiala zilei următoare și focul
sărac și fierbinte la care mă încălzeam
mi-erău sorții, ca și mine, verbele
se răsuceau și aruncau cu pietre după Phoenix,
ca un vraf de chei uscate, pe lângă

suicid animal

toate porțile verzi ale memoriei.
N-am ajuns
la cușca leului decît seara,
cînd se plictisiseră să-l păzească.

Se uita la mine
cu un început de crispare.

Încăruișem
și mâinile mi se zbirciseră.
Îl vedeam ca prin ceață
(ca în ultima vreme)

mă se îndoia mereu un genunchi
și tușeam uscățiv

Nici n-am vrut să-l sperii
N-a mai respirat.

Reușind, s-a terminat pe spate, de bucurie.
În culcușul gol.

horia dulvac

morgana

Aș vrea o viață-ntreagă să mi-o petrec în corturi
Să moșii zile nesfirșite pe autostrăzi
În jumul agresiv al blondelor motorizate
În scrișnetul fierbinte al nervilor de cauciuc,
Să văd înainte largi panouri de reclame
Rulîndu-mi-se în lături ca fata morgana...

Mașinile opresc lin la popasuri anonime
Roind ca niște gânduri asaltate de obsesii
Mă cufund și eu în această lume facilă și
fără complexe

În care figurile alunecă ușor ca pe un perete
de cinematograful

Pînă cînd, toamna, cu frunzele ei lunecătoare
Ca o memorie adîncă de lichid

Mă reîntorc în mine ca un șoarece de
bibliotecă ce sînt

Ca un duplicat tacit consimțit

Fericit în lașitatea mea mărunță și liniștitoare
De a mă regăsi îndărătul ochelarilor
și a cheliei lustruite ca o mobilă stil

gabriela oszterman

„nu sînt ceea ce sînt”

bănuindu-mă amară pînă în strigăt
cioplesc iărîmurile de cărămizii roșie,
chemîndu-mă desprînși din cuiburi
fără mine se topește în ceață copacii
și miinile ridicate încărunțesc în lanțuri

aprinse;

aerul crește și zboară diminețile din mine
dureros în anotimpurile singelui meu,
într-o apă de tăcere măsur timpului
dîndu-i drumul la răscruce
și pe fiecare os îmi crește o chemare.

„discul roșu

în urmărirea ciocirleii”

Teama se arată
dînd
un sărut străinului adinec;
noi

niciodată
nu plîngem destul
cărămizile
furtunoase

care picură încet,
cite una
pentru fiecare părere de rău,
Acolo unde se termină
porțile copacilor
poetul sărută
florile
de măr...

posibilități

complementare

Cînd întinericul dansează
magic
încremenește
o seară.

Dansez și gîndesc.
Dansez și sărut spațiile

ierbii.

Gîndesc, pîngărînd
amantul Cerului.

picturi într-o expoziție

umbra purtînd urmele
pașilor sau
porților nedeschise
stringe fără remușcări
și fără restricții
siluetele jilave
care acoperă ca un
„ceea ce se adaugă la ceea”
ceața după-amiezii

amănuntele mi se scurg
printre degete
lacome
să-și foșnească prezența

„soarele roșu

nimicește păianjenul”

(THE REST IS SILENCE)

atunci
se prăbușise agonia albastrului
— și tată-mă —
sprîjinind
scena fără decoruri
împrevizibile
ceremonioasă
și distantă
renăscută printre
valuri hohotînd la lumina
mării
(acolo unde)
pentru cîmpiile mistuite
bat la poarta soareului
dîminețile
răscoapte în propriile lacrimi,

fără cunoaștere
fără început
ne leagă căldura ierbiilor

anotimp

Mai fumegă bucuria noastră
Ca o tulpină necoaptă
Pe cîmp nălucind
În liniștea dogoritoare
Vărsată în piept
De amiază.
Prin iarba ecoului
Nu uita bucuria noastră
Răsărind orbitor
Ca o tulpină aprinsă
În vara înaltă — vara ecoului

compoziție

Iată mamele se ofilesc
Fiii lor sînt bărbați
Cu capul în mîini sau pe umeri
Iată nevestele dorm într-o rină
Cu șoldul jumătate gol
Jumătate atîrnînd
În pacea pămîntului
Iată, e-o negrăită nevoie de mamă
Strigată din ochi, auzită în ochi
Pururea demn
Aburînd în epopeea noastră virilă, augustă
Și iată e-o nedomolită nevoie de-un copil
Pierdut, strigat, chemat, alungat
În cea mai visată lumină

tărîm invers

Te vei întoarce
Cu toată viața în mers, în ținută
Cu această zvicnire de plantă
Spre răsăritul avar
Veți căuta totuși să înfrunși
Rememorînd pătimaș
Privirea virană
Proptînd pe furiș
Amiaza domoală a gravitației

ileana lăscoi

dialog neîntrerupt

Tu scrii,
eu te citesc,
te recitesc,
te spun pe de rost,
fără să uit nimic,
nici cliptrea umedă
a ochilor mari și frumoși și căprul,
(ogîndă de Veneția mie,
gondolier pe toate apele
care-ți inundă sufletul,
templu antic în care-ți vine
să te-nchini idolului ea la zeul Soare,
sau
în „lotus” fiind,
să-te-ncint,
să-nflorească floare albă),
nici părul-scoarță de copac brun —
încleicînd cărările trecătorilor,
și nici sufletul,
mai ales pe el nu l-aș uita,
sufletul tău,
iederă înlănțuindu-mă
Obosit fiind uneori de atîta iubire
și pură și înaltă și adîncă și multă,
și în toate părțile întinzîndu-se,
lăsîndu-mă,
pe pămîntul ăsta,
fără puțința de a gusta liniștea,
aș voi să mă desfac de aceste dulci cătușe
care sînt mîinile tale,
dar ele trump din toate părțile,
multiplicîndu-se ca lianele în urma securii,
în pădurea-pădure,
mai înversunate și cu mai multă putere.
Eu scriu,
tu citești,
sufletele noastre au aceleași coordonate,
pe unde n-a mai adăstat vreodată suflet
de muritor.
Totul e departe de a fi presărat cu petale
catifelate de
trandafir bordo.

mirel lazăr

cristale

Singurătatea gîndului e grea
Sentințele ne dor și ne destramă
De recunoaștem vina de-a uita,
Greșeala recunoaște-o-vom în taină.

Iluzia deprinderii perfecte
În sfera circumscrisă și opacă
Disimulînd tangența la efecte
Silim neîmplinirile să tacă.

Fecunda introspecție urzește
Vitrăliile vieții virtuale.
Întoarcerea în fructe se plătește
cu renunțarea florii la petale.

Imperceptibil, umbra se trudește
Să risipească ordinea-n cristale.

motiv

oale a omului
loc își cîștigă behînd
plin de sarea somnului
dromichet cu coif de argint

urlă lin oierii și în oi se sparg
te miri cum seceră carele
și dintr-odată se întunecă, sînt lîngă marele
behăit, sînt aproape de larg

strigare lină

Steaună sărată pe cînd sunt găsit
lîngă cea lină în toate strigare
Dromichet e în iarbă ori într-o oale
ce are, în tranzit, statuia-i de sare

Oale cu ochii arși sau deschiși
behînd în palmă, cîntînd pe departele
Mă țintuie morții (și-nlunecă moartele)
cumpăniți în suflare și chiar în iriși

Cucuruzul ridică drepte lumine
cînd miezul solstițiului cîmpla îi bate
și cînd, în plutirea strigării prea line,
decade statura de frate

corrida

Cum suport vîzul tău
de cruci severe bifat
Cum trec
peste răbdarea de brațe deschise
Cu turme pleoștite revine
„Nicăieri” — oierul rețefului dedesubt
Zăreanță de vîz
și taurul luminilor
Mijlocitorul torero deplînge
distanța pe care-o aștept
Turme și tauri, măgarii isteți
Pămîntenii cu lut lutulesc
căscatul mării corrida

holocaust

O mială groasă pleacă deasupra
Sub ea e spitalul de sus mai în jos
Inclină o mutră pe-acoperișul de blană
E soare patetic. Cu raze de os.

Umbra se mută bandaje-bandaje
Felină e rana alegerii Rană.
Filtru Trec zorii. Cu jum de pomană.
Bucată de trai bătută-n sondaje.

☆ ☆ ☆

Ce triste dioptrii
fulguie pe adunare, în deplină lumină
Lupi ca de pleoape
improvizează pădurea cu arbori întorși
Cum stă pe limbă ecoul miop
a ce am putea ajunge
și s-ar părea c-am mai fost

mierla locului

La zid lateral mîinile
Prejudecata-i a locului
Oarbă
cea cu vedenia
Și cărămida
proptită-n neatenție
cu structura mărită
Mentă pe gură, pe nas
în timp ce efluvii mai stoarce
mierla fixă
(a bunului rămas)

drumul ca metaforă

Cînd drumul către casă e-o vrabie arsă
(Tu apari vesel sub crusta de sonder
cu porii plini de lanterne
Plîmbate cu undița
iată și oile de primă memorie)
Cînd zboară drumul
în mijlocul era
cu turte de bălegar ne alocuri
(În lada remorcii pe stivă
cu ochii încleștați de minerele orașului
Zîmbetul explodează corect
în săli patrupeze)
Drumul căzut într-o rină
la sfîrșitul unui continuu asală
(Să-ți șiroiască trupu-ntru somn
Să nu știi
cît ești de-acolo)

mircea bîrsilă

bălcescu

Vine o vreme cînd a fi departe de patrie
este o moarte la care te aștepti de la o zi la alta sî
vină

o moarte care te săgetează însă din vreme
și cu puțină ori jără puțință trebuie să iei o corabie
și să te întorci așasă pentru că acesta este singurul
leac

mai ales dacă ești tînăr. Il văd
pe Nicolae Bălcescu peste tot ca iarba
înaintînd spre Sulina, stingîndu-se la Palermo.
Nicolae Bălcescu obsedat de un singur gînd
despre care nu a îndrăznit să vorbească nici

prietenilor
însămintătorul gînd că va trebui să moară de
depărtare

că s-ar putea să fie dată crezare dușmanilor
il văd de la un moment la altul pe Nicolae Bălcescu
înaintînd cu capul în piept spre Palermo
poate pentru că el crede și acum
că înainte de vreme nu se poate muri
că patria nu a putut să spună împotriva lui, „nu”
el cel care i-a lăsat pe toți să muște din Nicolae
Bălcescu

cît a putut și să dea din mînă în mînă mai departe.

ce tîrziu

la lumina femeilor tînere și a trandafirilor
prin tine mă uit la cea care erai, mamă,
ca printr-un ou la bănușul de ceață
degeaba îți faci din pensie aripi
încă mai ai nevoie de sapă
așa cum aveai nevoie de mine
în ziua în care ne spălai rușele
aruncă la orătării spice ziceai
nu vezi că dau oarbe, ține de albie să nu se
verse leșia

și așa mai departe
trebuia să întrețin focul, să le fac lături porcilor
eram important ca lumina din tindă
cînd le arătai vecinelor rochia adusă de fratele
mai mare

al tatei de la oraș. Ce tîrziu
am înțeles că pentru tine o rochie mai scumpă
de un pol metrul

nu poate trăi decît în ladă
chînuindu-se cot la cot cu rochia de mireasă
împotriva naftalinei și a întunericului
la lumina femeilor tînere și a trandafirilor
îmi amintese cum umblai pe lîngă oala pusă la fier
ca și cum ai fi fost într-o rochie nouă nouă
îmi amintese de ulciorul înfundat toată vara
cu frunze

ca de o rană
și nodul care mi se urcă la nesfîrșire în gît
este asemenea uliului sfîșindu-și în mărăcini umbra.

mama îndreptîndu-se spre casă, agale, încrunțată
după ce și-a aruncat ochii în circumă
și în urma ei tata beat
cu un pahar plin cu vin în mînă
oferindu-i-l insistent pentru a îndupleca-o
o amintire de care încerc în zadar să fug
unui fir de palmariaș prins în roata carului
de cite ori ajunge sus
i se simte mirosul
mama îndreptîndu-se spre casă
ca un animal care trage după el o capcană.

tatei

El mort și eu viu
sîntem ca pămîntul cînd pe o parte
il bate luna
iar pe cealaltă, în același timp, soarele.
Noi nu vom muri niciodată, iubito,
prin dragoste vom fi asemenea florilor
răni care nu se vindecă niciodată ale neantului.
Hai să mergem pe cîmp
hai să vedem cum le scoală primăvara din moarte.
Răni ale neantului care nu se vor vindeca
niciodată pentru că moartea nu le poate sili
decît să se oprească din cînd în cînd
și să-și întorcă ceasul.

dimineață de dimineață

Nu îngaimă o scuză
nu își ia la revedere
mă lasă față în față și atît
cu jucăria care a supt din țifele mamei
exact cu această gură
cu care eu îi sîrut duminica mîna
mă lasă față în față cu ea și pleacă
sau cu acela care am fost acolo între verzile răchite

acolo de unde priveam spălîndu-se de sudoare
în Motru femeile
și de praful cu cărbune pe care îl lasă batoza
la secerat

orbiți de picioarele și de țifele și de pletele lor
Dimineață de dimineață
îmi lasă la ușă alt copil
de fiecare altul se uită ca o jucărie la mine
pe care am stricat-o adormînd cu capul pe ea
atîta facei lasă la ușă copilul
și cu o bătaie peste case din aripi
dispare în aerul prin care sînt bărbat
așa cum trandafirii sînt gîturile tăiate ale aerului

ochii săi verzi

Abia după tăierea salcîmului
mi s-a făcut frică
de faptul că tata își aștepta rîndul
era într-o dimineață adîncă de vară
pînă atunci
nici cînd și-a cumpărat haine de moarte
nu am simțit cum se face mai larg prin casă
sau cum se va furișa prin el cu gînduri ascunse
pămîntul

Era într-o dimineață adîncă de vară
cînd salcîmul din spatele casei a fost doborît
din el îmi voi face sicriul — mi-a spus —
și ochii săi verzi erau plini de gînduri.
Poate că arborii nu înțeleg moartea
poate că golul rămas acolo în spatele casei
nu a fost o rană decît pentru mine
nu și pentru salcîmii răsăriți din semințele lui
o lampă pe care o aprinzi noaptea
și îngrozit vezi două labe de ciine la geam

și totuși

Pe cine aștepti ca o mare cioplită de visle
ca o umbră care se freacă de vînt și nu se aprinde
și ce luminisuri păstrezi în obrași
cînd te ascunzi în nodul urcîndu-mi-se în gît

O să te speli cu busuioc în spatele bucătăriei
încă mult timp. Ochii tăi se uită ca peste o mare
tot mai des
și tot mai des în lacrimile lor și fără cap și
fără trup
te înămoalești asemenea unei căprioare în propria
sa umbră
Ești tînără ca florile frumoasă ca argintul
și ca raza de împărat, și totuși
cu surîsul tău nu și-a arat nimeni grădina
împrejurul tău dragostea este un turn nezidit.

tristețe

A venit la mine
ca la un cocor doborît
și mi-a spus: „te caut de secole.
Eu sînt fisura prin care vei simți
cum noaptea își face din tine o rădăcină.
Iarba și viermii — a mai spus — iarba și viermii”
și mi-a vorbit ca despre o mașină care mă așteaptă
în stație
despre iarba și despre viermii neadormiți.

A venit la mine ca la un cocor doborît
deși iniiul meu fapt izbitor
era un fel de răsărit de soare
„prin mine — zicea —
te vei obișnui intrucitva cu moartea
așa cum pentru a se obișnui cu ea
rîndunicile iau pămînt moale în gură.”

cucuvea

Despre caii pe care trec firele de iarbă
nu știe nimic; dacă dor sau nu
și nici despre lucrurile inutile care zac prin beciuri
Glasul ei, noaptea, de cucuvea, răgușit,
și eu pipăindu-mi paftaua care mă ține
legat de vii și de morți ca de o mare
Vine, noaptea pe casă și se răsfește la minei
numai să nu te ia ca un val
unul dintre merele cu care luna își caută drumul
îmi spune
și însăși noaptea prin care merele cad
în țărînă
este o piatră aruncată înăuntru în mine

pasărea nepasăre

cine mă desparte-n două
o parte în pasăre, o parte în rouă?

Oare n-are ce să bea
pasărea nepasărea
și de sete se desparte
o parte în pasăre și în rouă o parte?

oare să zboare din zarzăre în zarzăre
sufletul meu se face pasăre?

sau să fiu numai de rouă
asemenea umbrelor galbene din ouă,
asemenea dumnealor care întotdeauna
se uită în altă parte ca luna,
mă despart mereu în două
o parte în pasăre, o parte în rouă?

pasăre

Pasăre cu zborul gros
dă-te de pe creangă jos
dă-te de pe creangă jos
pasăre fără folos
Lîngă umbra dumneata
nici nu mor nici nu pot sta
și nici pușca nu ia foc
pășărică fără cioc
Vino pasăre la mine
zic dar pasărea nu vine
zic și zic și pe sub pușcă
umbra păsării mă mușcă
Pasăre de dinspre stele
tu ești umbra morții mele
tu ești umbra morții mele
pasăre de dinspre stela
Vino pasăre la mine
strig dar pasărea nu vine
și ca luna în fîntînă
strigătul mi se sfîrîmă

orașule

LUI ION MONORAN

Orașule cu două vieți,
una adevărată și una imaginată,
cu clădiri a căror construcție
ține de gustul altor epoci.
Orașule zugrăvit cu tramvaie
ca o cîmpie cu dropii,
nenăscute sînt cîntecele care ți se revarsă
peste grădini
și la fel și măruntelile hohote
cu fața îngropată în Evanghelie
ale femeilor cu frumusețea răufăcătoare
uneori te visez stînd la distanță de tine
cu pietre în mîini
orașule în care trec prin viață
ca din odaie în odaie
orașule despre care circulă vestea
printre sfintele doamne nebune
că n-ai băut niciodată apă dintr-un izvor.

Tepeș

O, tinărul Tepeș
patron fără lege
peste mulțimea plutind în derivă
un fel de comis-voiajor
de pe o parte pe alta a străzii

O, tinărul Tepeș
cu paloșul negru ca o secantă
incercând să împiedice să clipească
ochii semafoarelor

O, tinărul Tepeș
nu-i mai iese din cap
moartea
și atacul din noaptea de 17 iunie 1462

O, tinărul Tepeș
de pe stîlpii de oțel
prin oglinzile retrovizoare
pregătește împreună cu automobilisti
o adevărată cruciadă de piste
făcînd să învinețească miera
acestei mari neliniști.

★

Am întilnit o femeie într-un orașel din Ardeal.
Peste sicriul Bunicii ne-am aruncat ocheade.

Bunica mea în veșminte de gheață
în larva clopotelor retrăgîndu-se
ca o mierlă cu ochii de floarea-soarelui.

Jumătate veveșită, jumătate furnică
în urechile unei căprioare de ghips

i-am iubit gîtul lung și privirea
cu ochii mari
pe schiurile albastre ale picioarelor.

Eu

un soarece cu blana din scoarță de stejar
năpădită de larve și fluturi

Ea

floarea-soarelui sfișindu-și fața
înnegrită de însingurare.

priveliști

În dimineața calmă de gingășii nestatornice
pîite sub povârnișuri
ca pătrățele albe sau roșii
în culisele văilor — satele,
hurducate, transformînd aparențele
în contrarii nesemnificative
cu vaci și miriști în culori parcelate
de porumb și floarea soarelui,
cu fațade în motive geometrice sau florale
însirate din vechi miniaturi
de pe scoarțe și cusături naționale,
făcînd coadă de-a lungul șoselelor
în grupuri sau desprinse de pe axele
și referințele lor în Oltenia
în Moldova sau în Ardealul cu semănăturile
cocoțate undeva pe dealuri
în martie sau în august germinînd fără strălucire
sau dimpotrivă orgolioase și luxuriante
în Bărăgan mai puțin peisaj decît imensitate
cu aspect lăptos și albatru și uneori
cu viață aspră ca pentru a înspăimînta pușin —
oameni simpli arțăgoși ca virusul unei
desfătări grosolane — mulțimi colorate
și o grămadă de excepții de care te lovești
pretutîndeni moldoveni cu slujbe în Ardeal
olteni în Banat obișnuți să câștige sau să piardă
de cînd se știu

garcia lorca, brecht,
neruda și alții

Am văzut îngerii —
copiii teribili ai epocii noastre
reali ca o desprindere sau un efect al tristeții
pe trotuare,
sfidînd rețetele,
experimentînd din repere aeriene
realitatea și visul
în poemele lor ca niște infirmiere
la periferiile marilor orașe.

I-am văzut
— să pot să nu mai am îndoieli —

nevoiți în orice clipă să cerșească iluzii
neînțeleși și umili,
hotărîți să facă față celor mai brutali adversari,
jertfiți adevărului în culise
sau de la fereastra vagonului inhalînd dorul de patrie
în surghiun
și în cele din urmă
făcînd K.O. întreaga istorie a Omului

...gelos
pe cîntecele lor exuberante și solemne
sau poate pe nepuțința de a mă divide în mulțimile
care nu trebuie să uite asta
niciodată.

rimbaldiană

Tristețe mai apăsătoare decît versul — surisul tău
într-un azil de priviri
deghizat în monștri și aiureli
și-mproșcat pe ziduri ca noroiul sau ploaia
cu mici salturi și neatenții pe caldarîm
unde cerul își strivește tîmplele
în culori fîpătoare de oraș
iar tu — Cocon Infaibil — cu miez enigmatic
rătăcești la-ntimplare
debordînd sintaxe umilitoare sau gustul
pentru artificial și fals
prin piețe, privînd carnea fragedă a vitrinelor
obsedat ca ațîția alții să devii vizionar
și cînd neașteptate răbufniri ale egoismului
se retrag în propriile neliniști
învălmășit cu argilele puhoaielor
evadînd din rigole sau de sub capace de scurgere
sau explorînd neguri în imagini furtunoase și albe
sub lumina apăsătoare a stelelor
cu mult mai sărace decît farurile
cînd iarna aspră trece prin nările tale
și îngheață doamne grase pe tocure înalte
bisericele piatră cu piatră
cu pisicile lui (vîntului) alergînd pe acoperiș
dar atît de fragile...

autoportret cu lună

Te-am văzut
mai apăsătoare decît bezna,
deasupra orașului ridicînd acoperișurile
în spumă și nori,
cu clonț albastru de zburătoare
plonjînd în cartierele mărginașe,
de-a lungul cheurilor cînd Bega-ți
deformează contururile și te face borfoasă,
hipnotizat în hogașul obscur al somnului,
alcoolizat și prăbușit în taxiuri
neîndeminatic printre intențiile tale
de a întîmpina zorii,
cu reflexe aproape solare
în oglindă la mine-n casă
hotărît să deschid ușa
și să urc
înnebunit de hazardul în care se clatină
ochii tăi nelumești și simpli

sînt un băiat furtunos

CITAT DIN PAUL KLEE

Există pisici care privesc ca niște flori înarmate
urechea lor se-narcă de sunet
piciorul de fugă
privirea arde sfichiuitor și dens
din fața chipului lor nu-i întoarcere
frumoase ca floarea
dar înarmate pînă în dinți
dar dacă ești un băiat furtunos
ca mine, te poți plimba
și de unul singur
pe străzile bine zăvorite
în noapte
însoțit de bătăile obișnuite
ale lui șapte sau nouă
cînd se-nțețește și zbrînie
peste acoperișuri vîntul
și ca un pompier
prin mulțimea fierbinte și rece
gonește ploaia din urmă.

☆☆

Conducta asta cu debit ca un rîu
vara la munte
cînd ierburi și copaci
— animați de ochi
ce respiră
întunericul sau lumina
în rafale —
imping seve din înălțimi
unde gheața rezistă iar noaptea
bate toate recordurile, cu lumini
și faruri care te devoră în urcușul sever
numai că aici se revarsă și duhnește îngrozitor
în Dimbovița principeilor de altădată
la numai cîțiva metri de locuința
prietelui meu nistorescu,
interminabilă ghirlandă
galvanizată-n decorurile orașului
atunci cînd iese din sol
părînd să semene
cu o vertebrată ciudată alienată.

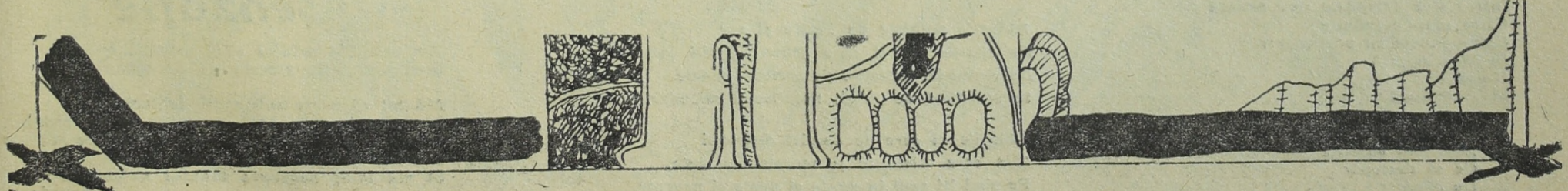
☆☆

De cîteva ceasuri prin oraș
iubito ce singur
înfășor firele de singe ale unei priveliști
pe după înfrîngeri
se întunecă
lumina ce galbenă
se tîrăște pe ziduri printre crăpături
înghițînd materia
și-n plin centru se decolorează
în blîndețea vitrinelor
cu replici între galben și galbin
peste care năvălește
orizontală, cheală, grizonată
strada
în fond asta nu are nimic cu noi
prin odăi părul tău
ca o cuvertură uzată
ți se prăvale pe umerii de un
covîrșitor respect
și eu spun
ah, corbii părului tău
iubito, ca un nud
par să involbure totul
cu muzică lentă
clavirul spune o anecdotă
paharele și prunele de plastic
pe masă
calmează tăcerea
nu plînge, nu plînge ce naiba
e prima dimineață de șapte a anului

copacul

Răbdător
și de unul singur fîind loc de umbră unei terase
invizibil ca orice sentiment
nu are nimic din Bacovia sau Stănescu
nu și-l revendică nimeni
nici măcar păsările
care iată preferă lumina pe balustradă
încît ai putea spune prea e plin de frunze
și oricum te împiedici de el pretutîndeni
multiplicat în milioane de exemplare
dar dacă ridici capul
te uimește cu privirea blîndă
de parcă ai în față un animal învelit în scoarță
părînd să te întrebă, „ce faci”
te simți într-un anumit fel vinovat
și te apropii să vezi cine e
și dacă e cald și respiră
aici pe trotuar
preferîndu-l dintr-o dată oricărui prieten
un tovarăș în care la nevoie
poți să te sprijini cu încredere.

(Alergie lingă un Sequoia sempervivens)

☆ ☆ ☆

Cuprinsă de febrilitatea acestui
Eventual climat preferat
O singură zi
Era alergată pe un cer
Lungi
Și plate

— Cu joc de lentile
care se.....

In căutarea mea
Retușorul
„Cursei de timpuri care se apropie,
se bifurcă, se scurtează sau se ignoră“

**(natură moartă
cu cafea)**

Se destrămasă
Se destrăma
Poticnindu-mi genunchii
Surpam rotocoale supte în fărină
Din ou
Și din nou
La fiecare pas
Fugeau semințe de pământ
Și finta lor era un truc
Incandescent
Impotriva lui mă întrebam
Dacă trebuia să merg doar
Cu profilul
Sau
Intrebuințindu-mă ca un adaos
Șiroaielor de după-amiază

**„simplu ghid pentru
descifrarea unui
pastel handicapat“**

Să străbatem cu grijă
acest finut,
fără „clătănări din umeri“
sau alte zgomote
ce ar putea să sfarme
atât colorata armură de sticlă
cât și decorurile
unui spectacol
care nu se va sfârși
niciodată.

(carnavalul insomniei)

Imi spuneai:
„Plimbă-te!“
Și iată-mă
Fără grabă
Pe malurile fumului
Deșirat
Și lunecos
Purtând o lunetă întoarsă
Cu care mă adăpostesc
Ceremonial
De distanță.

(mişcare subtilă)

Dacă vrei să-mi scoțoțești
Sub perină
Când dorm
Fă-o
Dar în liniște
De-altfel
Oricum
Pe drum
Las în urmă o jerbă
Cu oboseala
Unui atelaj șubred
Pentru care orice îndemn
Cât de strigat
E zvircolire.

(dali, dali)

Incep să invadez
Mă aștern fermetind
Peste stinci sărate
Triunghiuri de spumă
Intr-o algă tîrîndu-se spre amiază
Către soarele turbure
Către dunele cu povârnișuri
In bălți verzi
Moleșite
Și... iată-mă!
Am ajuns!
Sint înăbușitorul curios
„Ridicînd valurile
Ca să descopăr
Un cîine
Care doarme la umbra mării“.

☆☆

Poate că sufletul omului
trebuie să fie
mai frumos
decît
logica matematică...
N-am rîs
niciodată
de bărbații care plîng pentru
fară
istoria ne justifică pe toți
plîngînd
pentru capul lui Decebal
adus la Roma
într-o traistă iliră.

☆☆

seara mă găsește
în fața unui copil
ca o duminică
fără prieteni
plînsul lovindu-mă peste obraz
se face un vultur
planînd printr-o sferă ireversibilă.

**tu mă vei înțelege,
fiul meu Teodosie**

Vezi fiul meu noi îmbătrînim ca și vinul ăsta
de Falern
ca și hanul ăsta bătut în copite de
slova latină
ne ducem cînd timpul cu pasul mai sfios și
graiul mai de lacrimi
Pe umeri de arbori purtați cînd zăpezile-n ochi
ni se cern
Tu să dai și să gemi cu biciușca în carnea de
patimi
Sint un fum tras pe roată, am obosit și eu tot
strigînd la icoane
domnia și invățătura bătută pe pecetea preacuratei
mirese
spre triumful limbii române
Mi-am pus capul sub ploii să mă usture vremea
dar ei au trecut cu carele și obezile sparte
Doamne, fiule, plîng în limba română
Tatăl nostru carele este ca și mine din singe
să aibă grijă de tine și să n-adormi în cuvinte
cu torța vinului negru de urs cit mai ai tinerețe.

sărbători de taină

Pădurile umblate de liniște și rar
De cite-un foșnet care genunchii fi-i înmoaie
De vîntul iar peșind-o pe surioara ploaie
în sărbători de taină, nescrise-n calendar.
Pădurile în care de umblet ostenești
Și-n care ostenește și soarele mai iute,
Pe cînd îți spui în minte și vrute și nevrute,
Pe cînd se leagă-n suflet ecouri de povești.

singurătate la sfîrșit

singurătatea mea
s-a ascuns în țeava
unei puști de vînătoare
uitată pe un perete.
într-o zi un deget s-a jucat
pe trăgaci.

descrescendo

Cine sint eu? și tind spre care număr?
mă-ntreb de parc-aș fi un biet străin
cu toamnele ascunse într-un cușăr
pe scara infinită mă urc tiptil și lin.

Dar cad din nou pe zero ca litera sub gumă
cînd cifrele bătrîne se-ascund într-un marfar
se-ascund și vînătorii în viața de sub humă
și-n cercul strîmt din zero privesc la calendar.

Tăiați aceste linii ce ochii-mi înconjoară
ciopliți-mi din mesteceni o punte fără ochi
secură cea virgină începe să mă doară,
o scară mi se-ntinde murdară de deochi.

Din buzunarul rece speranțele mă dor
căci știu — numărătoarea se face înapoi
de pe la cifra șase și funerarul cor
începe lin să-mi cînte — dar mor la cifra doi.

marină

Imi amintesc marea
cu o melancolie de
soldat tuns scurt
singur și trist ca o
duminică seara
îți căutam privirea de
fanariot
prin castelele de nisip
fardat și ud.

Toamna pe plajă rămîn
doar urme de sîni.

cătălin isman

**fărădelegea celui ce
pre nume îi zice icar**

în turta veche-a unui țipăt,
rănită, pasărea alcyon
abia sorbea o lacrimă de murra
la tîmpla riului simois.
icar, ce aripa i-a rupt,
plîngea în apa de argint.

**vorbire despre osinda
meșterului manole**

și-n trup el i-a făcut zidire
ce-avea mai scump: o mănăstire.

zadarnic, noaptea, sub sărut,
femeia-i se surpa tăcut.

pastel

în scorbura soarelui
ambrozia curgea
ca mierea din fagurele alb
al lunii

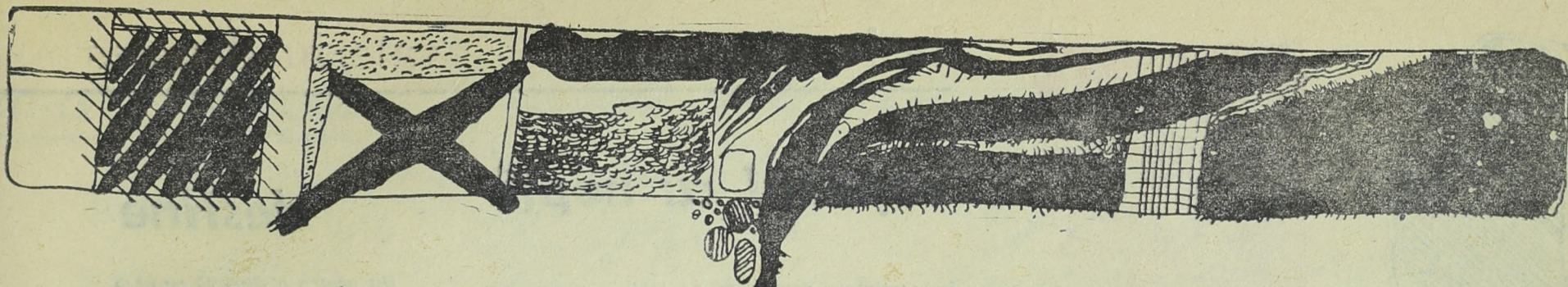
corina rujan

☆☆

Nu s-a hotărît sufletul
Pe care tîrim să poposească.
Încearcă mereu o potrivire
cu anotîmpurile.
Vocile ploii
te cheamă uneori la fereastră
Și noaptea-ți face semn
Să te-azezi pe colina gîndului.
Nu s-a hotărît sufletul
Pe care tîrim să poposească
Deși știe că toamna
Aplaudă de dincolo de vreme
O tristețe iremediabilă

senzație

Am senzația griului ce-și leagănă trupul
Și-și unduiește spicele pe Bărăganul
amintirilor
Mă tot răsucesa sub zodiile de lumină
Mereu atentă la boabele ce or să se coacă.
Încerc să aud cu urechea pămîntului ce mă ține
Cîntecul fericirii ce-și picură stropii.
Și mă înalț deasupra lanului neașteptat
de repede
Ca să privesc încă o dată la ceea ce sint acum.

george lelea terziu

sens

mugetul sirenei la orele 7
e adevărata poezie
pentru el te naști într-un tren
în vreme ce întunericul
îți caută pupila
lăsându-ți patul — descânt aburit —
și femeia al cărei suris uneori
înseamnă a-i ucide depărtarea
mugetul sirenei la orele 7
acest semnal
pentru datoria ce te aruncă
departe.

generație

invazie de poeți
în oraș
miezul pînii e o clipă
gravă
curintele aleargă pe
acoperis
iar poezia cu traiul scurt
ca o cămașă de copil
fuge departe
neconformiști evadați
sparg așteptarea în două
alergînd prin sensuri
ca printr-o oglindă
iar noi trecem pe lângă
această risipă
bănuitori
revoltați
și cît mai departe.

sat

Seara cînd amintirile trec în păsări gonite,
a-nțelege satul înseamnă a-l ucide.
E-o lege a răbdării în starea de veghe
cînd fără ceremonie țaranul înjunghie noaptea,
privirile de dimensiunea deprinderii
ca un cîntar pentru vremea neunsă.
'A-nțelege cumpăna din ochii țaranului
înseamnă noapte
ce-l apropie de noi,
statornici năvălitori
spre verticala
lucrurilor simple.

doru vladimirescu

vers

pe talpa toamnei

E o nerozie —
să asemeni tinăra femeie
ce mătură frunzele
din fața casei
cu un falsificator de documente —
totuși o fac.

asentiment

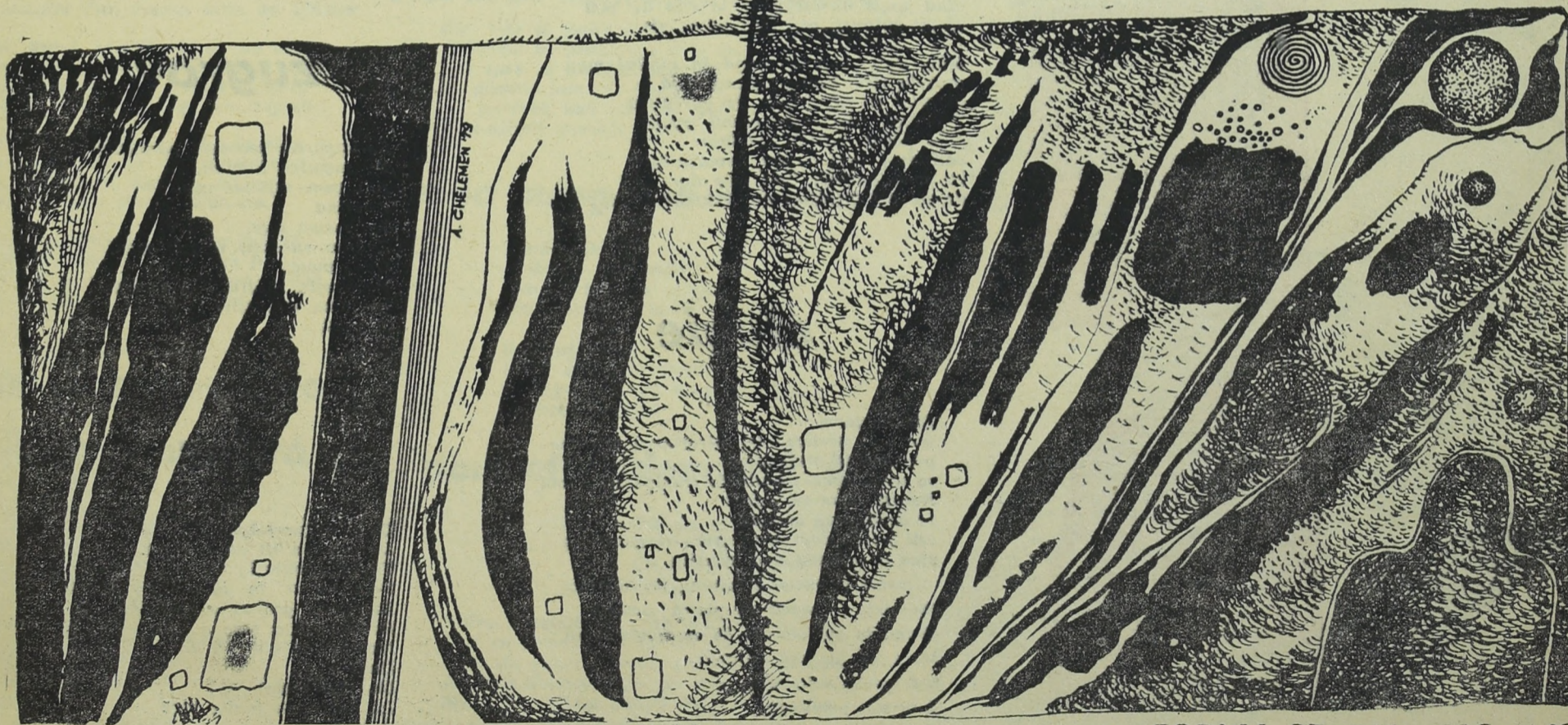
de orașul acesta
mă apropie cîteva adrese incomplete
mai multe programe de-a mă lăsa de fumat
o privire ce n-o pot șterge cu altă privire
cartea răzlețită de la un cunoscut
niște cabluri ce le camuflează realitatea
precum și
cîteva fire de nisip rămase-n bascheții mei
de din vara trecută de la mare
și care doar aici devin numai ale mele

fila unsprezece

La colțul unei străzi
din acest inzestrat oraș
o tinăra olteancă
leagă ciorchini de cireșe aurii
cu fire din părul ei negricios

hora

Mina mea
ține-n cuprins altă mină
Mi se spune vîrstă
Mi se spune întoarce-te
Țin să mi se spună perete
Urcă jurnici
Vintu' de-alături împinge
ramurile unei tufe fără nume
Coboară
Făcînd fiecărei increngături discursuri
De capătul ieșii al unei cărămizi
Se sprijină un bătrîn
Privind în urmă
Alte pietre.

copacul cu nopți

Imi amintesc aşteptarea pe mal
şi anotimpuri coborînd în amurg
cerul rotindu-se-n ciocul păsării prelung,
fluturi de pietriş coborau la izvoare
mă odihneam în copilărie
lingă faguri sălbatici spuneam un descîntec
despre păianjeni de fum.
Vedeam cuvinte — leacuri de plins
umbre crezute animale marine
Acum sînt prea mică şi fără înţeles
lingă copacul cu nopți date în pîrg
vor creşte aripi vederii mele
vor creşte flori prin tălpila limpezii
cu care trec pragul acesta din mine

identitate

În locul ochilor
am două paşişti spinoase
peisaj cu cai în văile somnului
Apoi parabola trupului
risipit în ramuri subfiri
deasupra lui bat din aripile privirilor
şi el creşte mai puţin verde
copleşindu-l leagănul lumii
somnul strecurat prin lumnişul de frunze
şi se aud topoarele undeva

poem

Pe inima mea s-a aşezat o pasăre a nopţii
pe capul meu s-a aşezat un înger de gheaţă
Făptura care se vede e poemul
nu te îndepărta nu plînge
Acum trebuie să înţelegi
cum am merge noi împreună
dincolo de tine
Plouă delirant peste ziduri
se apropie ora
cînd va veni o singură zebură
la întîlnirea din firul de fum

mi-e dor de-un cal sălbatic

Mi-e dor de-un cal sălbatic şi-un exod,
de-acea derută-a drumului precis
cînd urşii nu-mi apar la cap de pod
să-mi tulbure plecarea către vis.

Mi-e dor să ~~am~~ ~~am~~ blond în gîndul meu
oraşele din lumea scandinavă
cu plozi şi cu zăpezii de curcubeu
Trecutul mort l-aş socoti epavă,
acel păcat posibil călător
cătîndu-l prin iubiri nemaivenite
ca sorii boreali Imi este dor
de-un cal prelung cu drumul în copite.

elegie

Sînt la ţarm
vin nori verticali cu intreruperi albastre
privirile se prelungesc
ca nişte nevertebrate în transparenţă lînă
Numai eu te-am văzut
în depărtarea aceasta
eşti un înţelept al tăcerii — împovărare
pină în vremea cînd aş simţi
formă geometrică într-un joc abstract
cuvintele — săgeţi de piatră ascuţită
căzînd în gol dincolo de marginea lumii
Mare cu furtună liniştită
şi-e icoana sufletului
şi tu stai nemişcat
în vîntul care bate pină la mine

destine

Uit pentru o clipă că moartea
Există
Şi rid cu voi la un pahar
Cu vin
Posac e orice amurg,
Dar
Ce vină am eu?
Tristeţea e rîsul pe care-l forţează
Înot fiecare.
Cei care-ajung întii
Înjgheabă un cap de pod
Să treacă şi ceilalţi.
Tragem pe rînd cite-un fum.
Din aceeaşi figară.
Adînc se-mbrăţişează destinele noastre
Ca soldaţii
La sfîrşitul unui război.

giordano bruno

Nu trebuie să fii astronom
Ca să descoperi
(Simplu, așa cum respiri)
Că-n singele tău
Pulsează cea mai apropiată
Galaxie
Cu milioane de sori arzători
Născuți din flăcările
Celui ars
Pe rug.

comuniune

Acolo unde nu sînt prezent
Exist —
În ciuda aparențelor,
În ciuda logicii inflexibile.
Mă divid într-un şir neîntrerupt
De existențe!
Pelerin insetat
Prin deşerturi fierbinți mă îndrept
Spre oaza speranței.
Absența mi se umple de cîntec,
Ca pădurea de freamăt.

Depart de munți, solidar mă simt
Cu statornicia lor milenară!
Depart de mare, devin rezonanța
Frămîntării ei neostoite.
Aproape de voi, nebănuit
De aproape,
O voce mă ştiu, contopindu-se
Cu nebruitul cor
Al izvoare.or.

zugrav

Se-ntipăresc icoanele părinților
Pe sugativa luminii,
Așa cum sufletul meu
Aburînd
Pe buzele tale,
Zugrav anonim, singele meu,
De-o viață
Potrivește răsăritul și-amurgul
În rama străveche
A zilei.

dor

Ca o vulpe flămîndă
Dorul meu îți dă tircoale.
Toate drumurile
S-au retras în labirintul zăpezii.
Ruginește goarna amintirii
În mansarda rece a
Melancoliei
Unde
Un biet greier
Își dezvoltă înalta artă
A fericirii.

marcel tolcea

**bicicleta
van gogh**

- invenții -

**din cauza
gravitației**

Inchide mamă fereastra
cum știe doar guvernanta Clermonda
afară bicicletele se joacă pe moarte
de-a Fronda
și din palatul de la Valetta
la radio ne vorbește d-l Motocicleta.

Culcați sub jerește
poliștii bicauciucați
ascultă fluierind în șoapță
înduioșaji cum tricicletelor
'nainte de culcare
li se povestesc poveștile cu motoare.

**internațional
bicycle tribune**

- fapt divers -

"O crimă e descoperită în Harlem"
deși poliția bănuiește
pe gemenii Tandem
și la locul faptet, sub fereastră,
le-a fost găsită cheia franțuzească
inculpații încă susțin
e-ar fi petrecut toată noaptea
unde prin cartierul Brooklyn
la o casă de biciclete
"e drept trecute pușin
dar încatit de tandre și cochete"

bicicleta pegas

- în alexandrin -

Isabelei Far, demnă soție de Chirico

Cînt, sirenă, uimirea lumii din mare
Printre peștii coborînd cu aerul oprit
Jos, domol, adîncul jînduie vapoare
Apa-mi roade fierul, galben, ruginit.

Spîțe de la roată se prefac în alge
Sau tresar arginte stele lucitoare
Sus, le înfloară, duse de catarge
Lungile cușite, păsări călătoare.

Tiparii cauciucuri urcă spre lumină
Serpuind alene drumul către far
Ce uitat pe maluri liniștea-și înclină
Ochiului piscică de la alt hotar.

discreția nu-i deloc

vioară ruginită

- domnișoarei Messmer -

Nu spun,
zise bicicleta domnișoarei
de la pension
cin' sfielnic astăzi
m-a luat de ghidon
și mi-a trimis buchet de romanțe
sămî-l pun diseară
între spîțe
dar vâ rog,
la valsurile vieneze,
cînd dansez cu el,
n-aruncați în sală pioane.

de iubit copiii

- triciclei la 17 ani

n-avem decît ceasuri
mioape, ce poartă ochelari
câci a-nceput să scadă
daravera de-a aduce alte
(triciclei mari?)
tocmai din Svițera.
roata ei
să-i dea oare
ceas oprit de-ncrucîșate minutare?

**cîntecul pătimaș al roții
din spate pentru
frumoasa roată din față**

- alciona a bicicletei

albastre

I

Nebun sînt după tine
rotundă Alciona
cînd te vîd în față
suplă ca o doamnă
și de n-ar fi lanțul
care mă îndeamnă
cum povești biza-re
de pe la Biza-nțul
spune-ți-aș prin verde
vrei?

II

Culcați în iarbă Alphonse îi povestește Alcionei des-
pre cum s-a umilit Albert eruditul în fața frumuseții
fără de asemănare a dalmajienei. Bineînțeles noi nu
credem în asemenea povestiri.

mic peisaj marin

Căci s-ar clătina în tanga)
Farul tău de pe Port Bagaj.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
în contra teoriei

sapir whorf*)

Nobile arcaș fără mîndrie
Săgetat de spîța-i argintie
Chiar te doare despărțirea desuetă
De nebuna roată centripetă
Și-napoi ai vrea să-ți deie
Umerii rotunzi răpiți de-o cheie
Fără să îți pese dacă-n stih
Ea îți va șopti de-acum: Ich liebe dich.
) sau despre scurta despărțire a roții din față de
roata din spate

florarul contelui torpedo

Cin s-ar fi gîndit că din șuruburi
Înfloresc în primăvara asta muguri
Ori spre ce albeață, nenufar
Se deschid luminile din far
Nu te-ntreb nici cum în spate, pe aripă,
Ți-a-nflorit garoafa roșie, în pripă.

de la marginea vinătorii

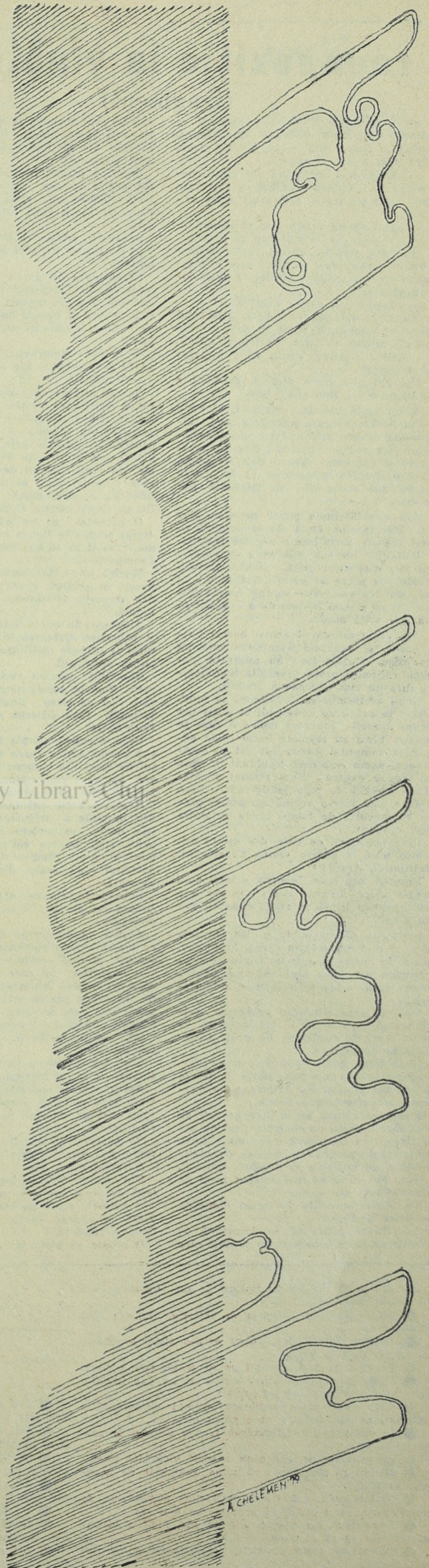
Vînătorule,
a drept călătorule,
glonțul tîu nu atinge
bicicletei cauciucul meninge.

doar oprită
după șirma argintie
tace pasărea ce nu-i mai vie
-n roate colivie.

portretul doamnei b.

Motto: Cît de frumoasă erai
Și fără păreche
Cu roțile arginte
Prinse-n ureche

Dulce bicicletă cu ochii albaștri
Roți cu spîțe ai în loc de fîștri
Buza de sus, supărată, e doar un ghidon
Așezată deasupra de far papion
Mîna dreaptă și stîngă ascunse în albe
Mănuși mîngîie lanțul de salbe
Iar pe deget inel cu piatră subfîrică
Roșu crud, sălbatec, ochiul de piscică.

Desprinderea omului din complexul și echilibratul sistem al naturii, semnificând conștientizarea a condiției sale ontologice, a echivalat cu o criză în planul cunoașterii. Faptul că individul nu se mai consideră un element oarecare al mediului înconjurător (asemănător celorlalte elemente, însușite sau nu) a realizat inotomia om-univers, generând totodată sumă de întrebări asupra statutului său, în raport cu realitatea obiectivă. Răsunurile obținute se organizează însă în surprinzător de variate structuri de semne, care se amplifică și se diversifică pe măsură ce ne îndepărtăm de momentul producerii impactului inițial (foarte dificil de stabilit) și care ar echivala cu o dezvoltare complexă a societății omenești.

Orice realitate spirituală sau materială, în planul reprezentării, devine un semn, element al unui sistem de discursuri prin discurs, apud M. Foucault, L'archéologie du savoir, Ed. Gallimard, 1969, neînțelegând numai organizarea semnelor lingvistice, ci organizarea oricăror alte semne într-un sistem coerent: artă, religie etc...), a căror geneză și semnificație reală ne rămân însă străine.

Este foarte puțin probabil, așadar, ca un document (de orice natură ar fi el) să ne poată transmite întreaga complexitate a fenomenelor care i-au dat naștere, ca suma de simboluri cu care a fost înestit. Ceea ce vom căuta să descifrăm a fi „intentionalitatea tehnologică a amnelor, adică, funcția socială” a realităților spirituale din societățile vizate, așa cum reies din organizarea lor obiectivă în sistem și din receptarea acestora de către membrii colectivității.

Vorbind despre mult controversata problemă a totemului, ne vom referi în mod deosebit la funcția sa socială.

Încercările de a sistematiza varietatea purilor totemice în funcție de utilitatea plantei sau animalului ales ca totem sau, dimpotrivă, a agresiunii pe care acesta o exercită sau o sugerează au eșuat, în mare parte, dacă ne gândim că în Australia există triburi care au drept totem pisul, cadavrul, steaua căzătoare etc...

Nu vom discuta aici dacă apariția totemului este legată de imaginarea într-o anumită formă a divinității protectoare sau s-ar explica de ce la indienii ojbwa, animalul totemic este vinat fără restricții) sau dacă invers, tendința constatată de sacralizare a fenomenelor înconjurătoare, de către omul primitiv, nu a împrumutat totemului totemic atribute divine. Funcția esențială a totemului rămâne cea de individualizare a clanului în raport cu celelalte și astfel, prin aderența individului la totem, conștiința apartenenței sale la o colectivitate, integrarea într-un sistem ordonat, prin totalitatea normelor religioase, tabuistice, de organizare socială.

Am afirmat, așadar, că demersul inițial de stabilire al unui anume totem, și nu al altuia, poate fi socotit drept arbitrar, les în funcție de condițiile subiective existente în momentul considerat. Odată însă acesta acceptat ca valabil, în virtutea tradiției, a normelor orale de conduită și comportament, în jurul său se structurează relații indestructibile, organizate într-un sistem ce controlează toate domeniile vieții sociale, căci el asigură o anumită naștere socială a individului în virtutea căreia vor fi stabilite raporturile acestora cu realitatea înconjurătoare.

Organizarea intimă a unei microsocietăți este reflectată însă și de o serie de date obiective cum ar fi, de pildă, configurația „arhitectonică” a satului comunității avute în vedere.

Astfel, Cl. Lévy-Strauss în „Antropologia structurală” Ed. Politică, București, 1978, pag. 179, atrage atenția asupra dispoziției locuințelor la indienii bororo (America de Sud), realizate potrivit unui model concentric, în general destul de răspândit.

Opoziția formală (cea mai evidentă), centru — periferie, exprimă în același timp mai multe perechi de opoziții de structură, cea dintre mascul (în centrul satului se află casa bărbaților unde femeile nu au acces) și femeie (casele familiale sînt așezate concentric, la periferia satului) sacru (în centru se află locul de dans, acolo unde au loc ceremoniile) și profan (în locuințele de la periferie, au loc toate practicile casnice editate).

Nu este lipsit de importanță faptul că ordonarea se face pornind de la rolul primordial atribuit sacralui. Înțeleasă ca o ordine superioară celei reale, sacralui oferă un model comportamental exemplar absolut care, în virtutea prerogativelor sale, are o acțiune protegitoare asupra colectivității umane. Dar, mai presus de toate, el este principiul ordonator al acesteia.

gheorghe secheșan

perspective istorice asupra mentalității folclorice

Pornind de la el, ca centru al lumii și al universului, se reglementează locul individului în univers, actele sale.

Tendința de „sacralizare” a omului primitiv ar mai putea fi argumentată de existența amnelor, a obiectelor de cult etc., descoperite în morminte aparținând chiar omului preistoric. Semnificația lor reală e dificil de stabilit, observăm însă că această „inclinație” a sacralui există și în epocile următoare.

În „Histoire des croyances et des idées religieuses M. Eliade ne semnalează (pag. 18) o practică curentă în cadrul societăților de vînători care ar consta în credința într-un zeu suprem al animalelor și care ar permite vînarea unui animal numai în condițiile în care membrii tribului ar dovedi, prin practici rituale, necesitatea obținerii respectivului animal.

Apariția societăților de agricultori relevă primitivului un alt aspect al mediului ambiant, acela al periodicității, al ritmului ordonat de apariție, dezvoltare și maturizare al plantelor, care generează o sumă de rituri agrare.

Am încercat să evidențiem (nediscutînd însă alte aspecte esențiale ale realităților spirituale vizate; ritul de inițiere, practicile șamanice etc...) existența unei armonii sociale depline în societățile de tip arhaic. Nu ne-am oprit asupra uneia anume, ci am analizat aspecte diferite, din

societăți deosebite, din considerente de ordin metodologic. Faptele discutate aici au importanță deosebită în echilibrul uneia sau alteia din comunitățile avute în vedere.

Luate împreună, ele ar configura o posibilă societate arhaică ideală sau, după cum spune Cl. Lévy-Strauss „o societate primitivă adevărată care ar trebui să fie o societate față-n față cu sine însăși”. Nu însă și o societate care își este sieși suficientă, așa cum se sugerează, căci astfel s-ar nega dorința de cunoaștere, atribut esențial uman. Este însă vorba de o cunoaștere reglementată, care nu exclude atitudinea, opțiunea individuală, ci o controlează, evitîndu-se în acest fel, credem noi, criza ontologică a întrebărilor fără răspuns (în societățile arhaice, ca și în cele folclorice, orice fenomen își are explicația riguroasă în plan logic”.

Evoluînd în timp (nediscutînd însă etape importante ale evoluției societății omenești) și oprindu-ne la mentalitățile de tip folcloric, ne aflăm, aparent, în fața unui sistem aproape la fel de bine echilibrat, de bine structurat.

Analizînd o comunitate folclorică actuală bine conservată, vom fi surprinși de structura deosebit de bine organizată a unui astfel de sistem.

Dacă ne oprim, de pildă, la riturile de trecere, rolul lor (ca funcționalitate) și

importanța și de natură afectivă ce li se acordă de către membrii comunității sînt, în continuare, considerabile.

Într-un studiu asupra structurii poeziei cîntecelor ceremoniale de înmormîntare (Folclor lit. vol IV), Pavel Ruxăndoiu evidențiază deosebirea clară dintre „cîntecele ceremoniale, legate organic de anumite momente din desfășurarea ritualului, cîntate după anume reguli și bocetel propriu-zis, lamentație liberă, revărsare melodică a durerii”.

Spre deosebire, deci, de cîntecul ceremonial de înmormîntare, unde fiecare element are un loc bine stabilit, bocetelul ar fi o exprimare spontană dar care, conținînd elemente disparate ale cîntecului ritualic, ar reprezenta, o degradare a acestuia, o transformare, mai bine spus în care afectivul a preluat locul normei, ceea ce ar semnifica, potrivit părerii lui Pavel Ruxăndoiu „O evoluție a poeziei de la o valoare strict ritualică spre o valoare ritual-estetică, o apropiere a ei de complexitatea sensibilității umane”.

Am încercat să relevăm, în exemplul oferit, caracterul pregnant descris al sistemului comunității folclorice actuale, aceasta presupunînd un grad considerabil mărit de apercceptivitate la elementul exterior, la informație, ceea ce va genera și un proces continuu de resemnificarea.

Acest proces însă ar avea ca primă consecință diversificarea relațiilor dintre membrii colectivității, în sensul stabilirii unor raporturi noi și complexe între elemente ale experienței ceea ce va duce, așa cum afirmă Anca Surcel în studiul „Descîntecul. Axe temporale”, Folclor literar, vol. IV, la un „proces de diferențiere, dictat de slăbirea relațiilor dintre indivizii în cadrul grupului social: slăbesc relațiile cu indivizii aparținînd tradiției, se stabilesc relații noi, cu alte grupuri, de o cu totul altă competență”.

Asistăm astfel la o surprinzătoare duplicitate a individului situat într-o astfel de colectivitate. Pe de o parte, zona spirituală din care face parte i-ar asigura o anumită naștere socială, presupunînd o definiție clară a binelui, a răului, a înțelegerii depline a unor fenomene într-un anumit fel.

Odată cu ieșirea din sistem, care nu trebuie văzută ca un proces brusc, ca o ruptură, se produce, am spune noi, un proces lent de renaștere socială care presupune de această dată cunoașterea pe baza experienței individuale. Integrat într-un alt perimetru social, individul aparținînd unei mentalități de un anume tip este silit să-și reconsidere comportamentele, credințele, convingerile, căci este confruntat cu alte fapte obiective decît pînă acum, cunoscînd o altă zonă spirituală.

Această nouă zonă spirituală, identificată, în fapt, cu civilizația urbană modernă, este departe de a putea fi înțeleasă pe baza unui cod unic, căci elementele lui componente sînt constituite din micro-sisteme; ne referim la educația culturală, ideologică din școală apoi, mai tîrziu, de cea a unui mediu social legat de profesionalitate etc...

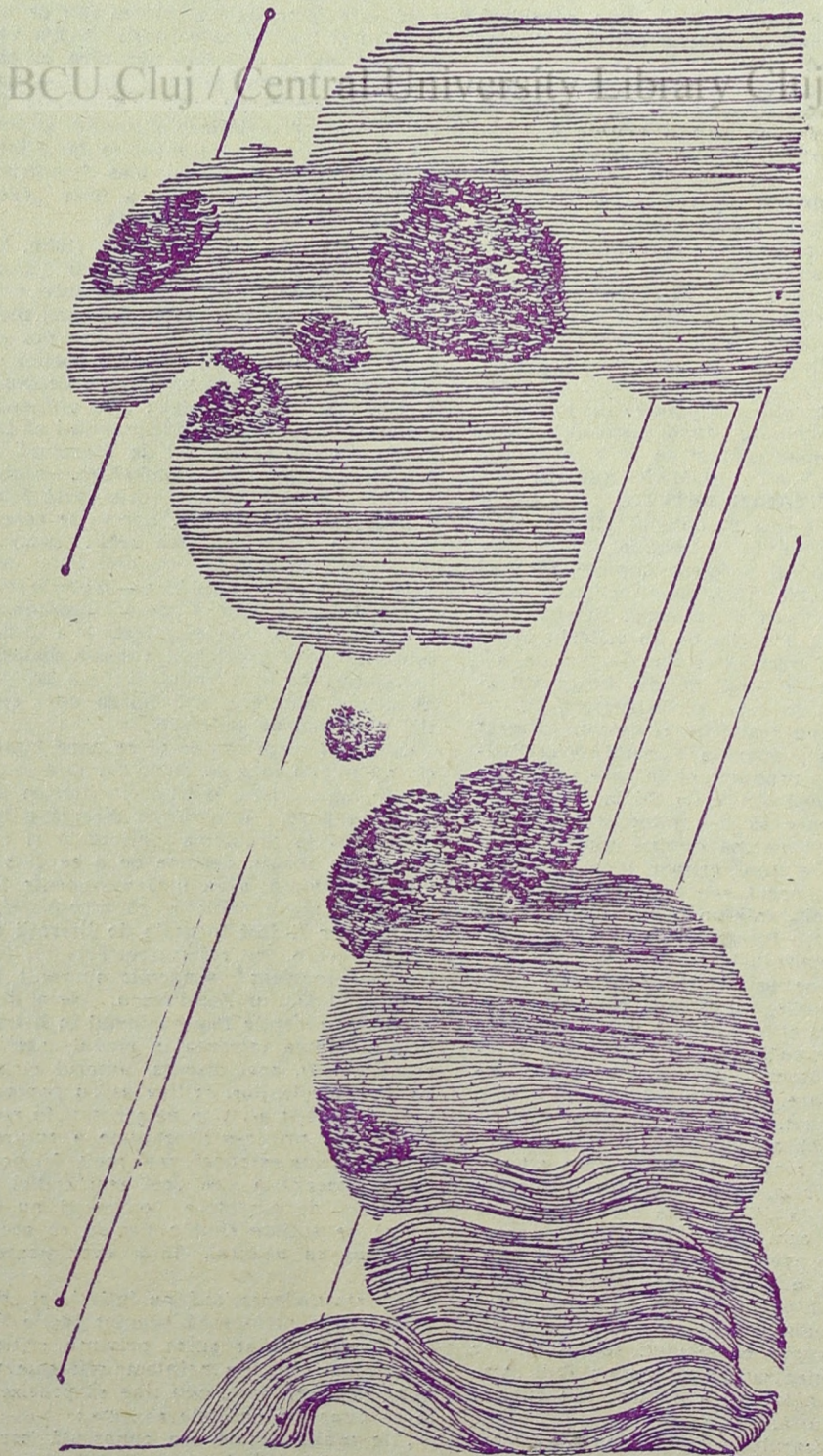
În acest caz, riscul existent este acela al interpretării eronate a fenomenului social, fie că suma de cunoștințe (cadrul oferit, altfel spus), a fost greșit înșușit, fie că el nu există, adică ceea ce am numi lipsa de inițiere într-o altă ordine socială.

Există astfel posibilitatea dezechilibrului, a neputinței de a judeca lucrurile la adevărata lor valoare, căci situația discutată aici este cea a anulării unui sistem referențial ce oferea soluții în toate împrejurările vieții și neînlocuirea lui cu un altul, solid, care să se constituie într-o nouă mentalitate.

Așadar, există riscul ca valori ce definesc, în fond, gîndirea românească să fie înlocuite cu non-valori, în virtutea dorinței de sincronizare cu valorile civilizatei.

Cultura românească arhaică, înclinăm să credem, deține valori perpetuate, îmbogățite necontenit, în timp. Înlocuirea lor cu altele noi, de circumstanță, urmînd imperative temporale, ce țin de sincronia istoriei, ar menține o realitate spirituală deosebită, avînd un statut definit în contextul universal.

Am afirmat, așadar, nevoia imperioasă a unui „control cultural” asupra modalității de însușire a unor valori noi, în așa fel încît transformarea axiologică a sistemului considerat să nu ducă la negarea oricăror valori și la acceptarea non-valorilor.

— Care considerați că este utilitatea reală a judecăților critice formulate în jurul creațiilor pe care le prezintă tinerii creatori la ședințele cenaclului?

— Utilitatea reală nu cred că este una de „învățare” în cadrul cenaclurilor, din judecățile ascultătorilor. Este vorba mai degrabă de o „atmosferă” literară creată prin obiecții și răspunsuri, de un nivel de interpretare a poeziei, în baza unor concepții și teorii care pot fi utile pentru cadrul mai general al literaturii și poeziei. Cenaclul trebuie să asigure „intelectualitatea” necesară oricărei abordări a unei creații literare, căci creatorii sînt convinși că astăzi o poezie nu se face „după ureche”. Cîntecul poeziei este ideea unei gândiri poetice profunde, care trebuie „să sune” în acord cu tonul fundamental al culturii. Altfel poezia nu este creație, ci improvizație.

— Ce a însemnat Cercul de la Sibiu pentru formația dumneavoastră spirituală? Credeți că cenaclurile sau grupările literare pot imprima trăsături definitorii (culturale și spirituale) unei întregi generații? Ce altceva asigură individualitatea unei generații dincolo de delimitările în timp ale acesteia?

— Cercul de la Sibiu pentru mine a însemnat totul, în atmosfera Universității clujene, temporar mutată la Sibiu. Universitatea avea atunci în corpul didactic mari personalități, situate la o distanță pe care noi, studenții, o judecam din planul unei fericite întîlniri a culturii române cu cultura europeană; distanță pe care o reduceam substanțial prin încadrarea noastră într-o mișcare literară vie, a cenaclului, în care ne întîlneam cu unii din profesorii noștri: H. Jaquier, Liviu Rusu, Lucian Blaga. Ei citez în ordinea contribuției lor directe la întîlnirea noastră într-un „cerc literar”, separat de cel pe care Facultatea de Litere îl organizase inițial, purtînd numele lui Octavian Goga. Noi am rămas cu Octavian Goga, în cadrul național al culturii românești de atunci, dar pe care o vedeam lărgită prin orizonturile „misterului” poeziei lui Blaga, pe meridiane spirituale ce impuneau o viziune modernă despre poezie și literatură. Este meritul lui I. Negoițescu de a fi stimulat această direcție a interesului pentru cultură, iar adeviziunea noastră la critica lui E. Lovinescu, opusă semănătorismului de tip local, această semnificație o avea. Adeviziunea n-a fost însă una absolută, ci una de principiu, avînd în vedere rezerva lui Lovinescu, ca „modernist”, față de unii scriitori ardeleni, considerați de el „rurali”, ca I. Slavici și I. Agîrbiceanu, și chiar L. Rebreanu. În opera lui Blaga aveam modelul tradiționalistului foarte modernist, care a descoperit tradiția de la modernism plecînd. Este drumul pe care l-a parcurs arta europeană în primul sfert al secolului, paradoxal spus, de la inovație la tradiție, tradiția fiind ea însăși inovația, prin descoperirea planurilor de adîncime ale spiritualității oricărui popor creator de artă universală. Studiile de astăzi, structuraliste și antropologice, teoretizează astfel de demersuri pentru explorările de adîncime ale artei și poeziei de valoare universală.

Cred că cenaclurile și grupările literare pot imprima trăsături definitorii unei întregi generații, dar numai dacă mai

prof. univ. dr. eugen todoran:

„cenaclurile și grupările literare pot imprima trăsături definitorii unei întregi generații, dar numai dacă mai întii sînt exponentele unor idealuri de generație”

întii sînt exponentele unor idealuri de generație. Așa a fost „Junimea” pentru o succesiune de generații, în măsura în care „junimismul” s-a ivit din necesitatea istorică a unei „Direcții noi” în literatura română, susținută de mai multe generații, cită vreme condițiile istorice o cereau. Așa au fost „Literatorul” și „Sburătorul”, ca expresie a sincronizării culturii române cu tendințele moderniste ale culturii europene. Cercul literar de la Sibiu a fost și el exponentul unui moment istoric în literatura Transilvaniei, moment dramatic în istorie, dar care pentru membrii lui trebuia să aducă o compensație spirituală în ceea ce L. Blaga numea, în lecția de deschidere a cursurilor din acel an, „țara din inima noastră, orizontul tocmai suficient pentru orice creație, oricît de mare a spiritului”. Am dus cu noi mulți ani acest orizont, „țara de totdeauna”, și așa cred că generația Cercului de la Sibiu și-a asigurat o individualitate, dincolo de delimitările ei în timp. A fost și aceasta rezultatul unor condiții istorice. Am regretat cu toată simțirea noastră dispariția dintre noi a lui Radu Stanca, dar e și o mare bucurie să întîlnești ani de-a rîndul în revistele noastre numele lui I. Negoițescu, Șt. Aug. Doinaș, Cornel Regman, I. D. Sirbu, Deliu Petroiu, Ovidiu Cotruș, Radu Enescu, cit și pe coperțile cărților ce s-au impus în prima linie a literelor române. Unii dintre ei nici nu mai e nevoie să se considere „cerchiști”, e destul că au fost atunci, cînd Cercul era în generație și nu „de-a lungul generațiilor”. În ce mă privește, pentru că mă întrebai, am rămas un istoric literar și un profesor. Pe cît mi-a stat în putință am vrut să mențin un stil și să impun o metodă, ca urmare a școlii universitare în care m-am format și a atmosferei din acei ani, pe care încă o mai simt ca un orizont lăuntric, cu răspunderea cerințelor de astăzi ale unui profesor de istoria literaturii române.

— Are nevoie cenaclul de un mentor spiritual? Se considera sau era

considerat cineva mentor spiritual în Cercul de la Sibiu?

— Un cenaclu n-are nevoie totdeauna de un mentor spiritual. Cenaclurile istorice au avut pe Maiorescu, Macedonski, Lovinescu. Cînd mentorul se confundă cu „ideea”, aceasta este absorbită ca e forță în ființa cenaclului și nu mai e nevoie de a-l recunoaște o autoritate formală. Cercul Literar de la Sibiu s-a constituit în baza unor prietenii reale, în care nu existau „mentori”: „Un Cerc al cărui centru este peste tot, iar circumferința nicăieri”, cum îl numea ocazional H. Jaquier, adoptînd expresia unui gînditor francez. Radu Stanca și I. Negoițescu erau „sufletul” Cercului, iar posibilitățile „mentori”, profesorii noștri, ne-au onorat cu prezența lor, după afinități neexclusiviste. A fost deci un Cerc „deschis”.

— Care sînt riscurile ce pîndesc devenirea literară a unui tînar creator? Credeți că de-a lungul unei existențe închinată literaturii există momente de reală împlinire? Există clasici în viață?

— Riscurile unui tînar creator sînt de a se considera el însuși un creator, înainte de vreme, ceea ce se întîmplă foarte des între iubitorii de literatură pe care îi avem. Dar riscul cel mai mare este de a nu se împlini într-un stil propriu, greu de găsit cînd orizontul culturii scriitorului este de suprafață și nu de adîncime. „Clasici în viață” mi se pare o formulă istoric nepotrivită. „Clasici” în viață există, dar e greu de spus care sînt ei, încă în viață fiind, cînd ne gîndim că Eminescu în viață fiind n-a fost modernist, care a descoperit tradiția de la

un clasic, iar alții mulți, fără a mai cita nume, încă în viață fiind aspiră înutil la o glorie de „clasic”. Istoria singură impune criteriile axiologice, după concepția, perspectiva și gusturile receptorilor valorilor universale ale artei.

— Care ar trebui să fie raportul criticii cu istoria și teoria literară?

— Raportul criticii cu istoria literară este teoretic la noi o problemă de mult încheiată. Regretabil este numai că în practica studiului literaturii mai sînt unii care cred că istoria literară este o „știință” cit este în afara operei literare, precum și alții care cred că opera este doar un pretext pentru metodologii care se consideră capabile, singurele chiar, de a ne introduce într-un „text”, cînd de fapt ele rămîn „în afară” de text, ca interpretare fără valabilitate axiologică.

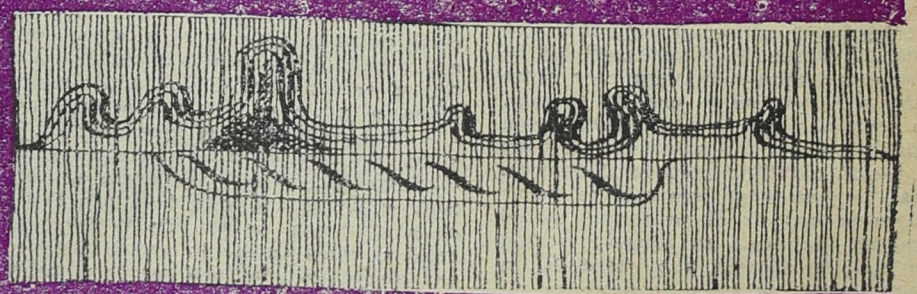
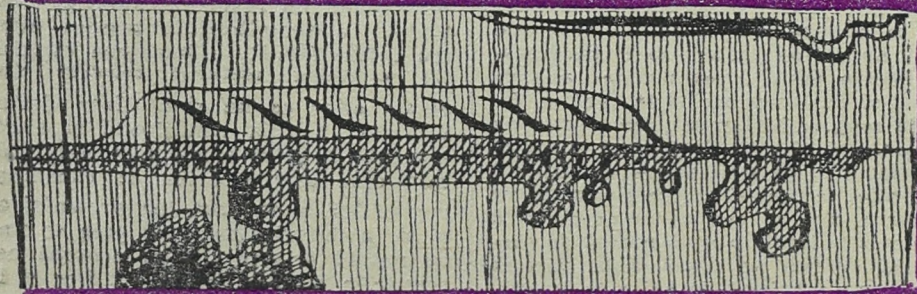
— Generația de studenți care vă audiază cursurile în clipa de față vă găsește în plinătatea forței de muncă creatoare, aflînd în dumneavoastră un exemplu de înaltă dăruire în slujirea marilor valori ale literaturii naționale. Ce bucurii și ce tristeți v-au marcat activitatea dumneavoastră de profesor și de istoric literar?

— Am avut pînă acum bucuria drumurilor parcurse cu multe generații de studenți, ca și a reîntîlnirii lor în anii trecători, în realitate sau în gînd, prin cele ce am avut să le spun. Tristețile sînt mai puține, pentru că din ele au izvorît și elanurile pentru adevăratele bucurii.

— Credeți că evoluția literară a unor tineri creatori (care v-au fost, de altfel, și studenți) s-a prefigurat hotărîtor în cadrul cenaclului?

— Mulți studenți s-au realizat, din cenaclurile studențești plecînd. Și s-au realizat pentru că ei erau, ca studenți, cenaclul, și nu pentru că ar fi intrat într-un cenaclu. Cenaclurile noastre, după părerea mea, ar trebui să realizeze numai atît: un cadru potrivit al întîlnirii studenților cu ei înșiși, în propriile lor idei, care să fie nu numai ideile lor, ci ideile literaturii de totdeauna. Cîteodată aceasta se realizează mai bine, altă dată mai puțin bine. Iată una din „tristețile” trecutului: „Calamus”, un cenaclu buclucaș din care pe atunci făceau parte studenți ce se numeau: Cornel Ungureanu, Șerban Foartă... Și bucuria este că ei au fost mai mulți decît îi știam atunci, și că alții li s-au adăugat, cu numele ce le vom înscrie pe coloana timpului.

Interviu consemnat de
DANIEL VIGHI și
IOAN MORAR

CONSILIUL DE CONDUCERE :

FRANCISC ALBERI, PEIRU ANDEA, VIOREL BOLDUREANU, TEODOR BULZA, GHEORGHE CRÎȘAN, LIVIU CRÎȘAN, MILOȘ GEORGEVICI, MIHAIL GLAJA, ROXANA IOANA, NICOLAE LENGHER, IOAN MEDOIA, AUREL NANU, LUCIAN NEGRUȚOIU, VALERIU PANASIU, BRIGHITE POLLAK, EMERIC SZEKELY, CRISTIAN TEIESCU, ALEXANDRU VAJDA, VALENTIN VIȘAN.

FORUM STUDENȚESC. ADRESA REDACȚIEI :

Complexul studențesc, căminul 15, camera 1, telefon 21945, sau Casa de cultură a studenților, bv. Tinereții nr. 9, camera 101, telefon 14907. Permanența la redacție, zilnic între orele 20—22 la sediul din complex. Ședințele de redacție, luni și joi, ora 20,30 la Casa de cultură a studenților. Tiparul executat la I.P.B.T.

COLECTIVUL DE REDACTARE A NUMARULUI :

IOAN BĂCALETE, VIOREL I. BOLDUREANU, GHEORGHE CRÎȘAN, VIOREL MARINEASA, CONSTANTIN MARASCU, ION MONORAN, MARCEL SAMANȚA, DANIEL VIGHI.
Grafica : ADRIAN CHELEMEN.
Fotografii : IOSIF BERWANGER
Tehnoredactor : NICOLAE LENGHER